

instantia ad Episcopos pertinentes cognoscere non valet.

8 *Judicatum ostenditur.*

I **C**onventus, ut quandam in uxorem duceret per sententiam convictus, ab hac sententia appellavit, qua appellatione pendente cum alia denunciatus fuit publice, ut moris est, in Elbenfi civitate, ubi prima commorabat, quæ impedimenta, ne denuntiationes expedirentur, obtulit; comparuit sponsa denunciata de jure suo docens prioritatem sponsalium suorum allegans, de qua materia articulos confecit, & sperans Proviforem seu Vicarium in spiritualibus, causam remittere ad Vicarium generalem, ubi causa principalis cursum fecerat, ut Vicarius generalis cognitionem in foro contentioso assumeret, Provifor protulit, opponentem comparere debere coram Judice appellationis, ut ibidem de jure suo ageret.

2 Ego autem cum partes opponentis gererem acquiescere nolui, & ad Metropolitanum appellavi, per rationes à me cogitatas modo sequenti: Tertii opposcentes in Judicium comparentes in triplici differentia sunt, alii, qui actoribus adjuvant, alii, qui ad reis succurrendum veniunt, alii tandem, qui jure proprio, ut simul actorem excludant, ac reum, comparent. *Covar. pract. lib. I. q. I3. in princip. num. I3. Gail. observ. pract. lib. I. obs. 70. & 71. Cancer. var. 2. p. cap. I6. à n. I.*

alios dat *Carleval de jud. tit. 3. disp. I2. n. I8. cum infinitis Parex. de instrum. edit. tom. 2. tit. 6. resol. 3. n. I27.*

Tertii primæ, & secundæ classis venientes processum assumere debent in eodem statu in quo veniunt oppositionis tempore *Ord. in 3. tit. 20. §. 32.* & ibi cum pluribus *Barb.* tenent que supra citati: Tertii verò classis tertiæ non ita sunt adstricti, ut litem suscipiant in eodem statu, quo est, sed possunt litem de novo instituere, omnes terminos, & omnia repetendo, vel in eodem processu, vel in separato secundum eventus, de quibus *in Ord. lib. 3. tit. 20. §. 31. tenent Covar. sup. in princip. Cancer. supra n. 7. Carleval supra d. n. I8. vers. in tertio. Parex. supra n. I28. Giurb. dec. I. Salgad. de retent. 2. p. cap. I2. à num. 3. novitèr Hontalb. de jur. supervenient. tom. I. q. 26. n. 7.*

5 Quare ex dictis cum in terminis nostræ hypothefis opponens in Judicium veniens, nec actori adjuvabat, nec reum defendebat, sed tantum jure suo proprio, sibi ex sponsalibus proveniente omnimodè à prioribus sponsalibus diverso causam persequi coram appellationis Judice, non tenebatur, sed jus suum allegare poterat in Judicio, ubi impedita fuit; aliter namque adstricta esset opponens suscipere processum eo statu, quo inveniebatur, quod dicendum non est.

Ex

6 Ex dictis infertur, quòd quatenus *in d. Ord. lib. 3. tit. 20. §. 31.* de oppositione loquente sermo fit de opponente coram Judice appellationis comparente, intelligi debet, quando hujusmodi opponens spontaliter comparet, ad id namque præcisè non tenetur, cum jus suum coram Judice primæ instantiæ allegare possit.

7 Ulteriùs in nostro casu, si opponens apud Metropolitanum jus suum allegare compelleretur, Metropolitanus contra subditum suffraganei Episcopi in prima instantia jus diceret, quod quidè m jura ventant. *Mend. à Castr. l. p. lib. 2. cap. 1. n. 13. Augustin. Barb. de jur. Ecclesiastic. lib. 1. cap. 7. à n. 51.* ubi casus enumerat, quibus Metropolitanus contra subditos Episcopi suffraganei cognoscere potest, facit *cap. 20. Concil. Trident. sess. 24. de reformat. & ibi August. Barb. n. 2.*

8 Tandem dixi opponentem qua talem, seu uti actricem, considerari non posse, sed tanquam impeditam, seu ream, cum exceptionibus adversus denuntiationes suas oppositis, ideòque admitti debere ad hujusmodi exceptiones purgandas; & iis rationibus secundum cogitationem meam in Metropolitana Eborensi Curia judicatum fuit.

COGITATIO LXXV.

De illa regula, àn minor adversus alium restitutionis auxilio frui possit?

SUMMARIUM.

- 1 *Facti questio. & nn. seqq.*
- 4 *Minor 25. ann. læsus circa quoslibet actus restitutione gaudet.*
- 5 *In non probando intentionem suam læsus dicitur.*
- 6 *Exceptio dilatoria ante litis contestationem opponi debet.*
- 7 *Restitutio in integrum causa cognita conceditur.*
- 8 *Ætas testibus probari potest.*
- 9 *Probatio absque citatione partis quid operetur?*
- 10 *Querela testamenti inofficiosi restitutionem non excludit.*
- 11 *Parentes legitimam filiis relinquentes liberales non existunt.*
- 12 *Etiam in causis, quæ lucrum afferunt restitutioni locus est.*
- 13 *An, & quando unus minor adversus alium restitutione gaudeat? & nn. seqq.*
- 15 *Quando adversus libertatem, alias que privilegiatas personas?*
- 17 *Causa pia non est legata pia relinquere filio exheredato.*
- 18 *Judicatum in lucem affertur.*

QUædam impubes per tutorem suum adversus testamentum patris naturalis tantum de inofficioso agebat, pater namque substantiam suam in opera pia distribuens ipsi filix naturali legatum unicum reliquit, & cum atrix in Brasilia Regione conceptasset eo tempore, quo ibi pater commorabat,

bat, ut ibidem filiationem suam per testes certam faceret ad eandem Provinciam inquisitionis instrumentum, vulgò, *carta de inquirição*, postulavit, qua concessa à classe ad classem, usque, vulgò, *de frota a frota*, ut moris est, cum tutor iuramentum dicalumnia non præstasset, nec testes nominasset, intra terminum ad id assignatum, Judex in causa persequi iussit, & ut idiomate nostro me expediam, *mandou que abertas, e publicadas se dissesse a final*, adversus quod restitutionem in integrum implorans dixi, actricem admittendam ad dilationis terminos esse, *ex Ord. in 3. tit. 41. §. 1.* sed Judex audita parte renuit, & cum ad supplicationis Senatum supplicarem improvisus extiti, per Decretum sequens: *Acordaõ em Relaçãõ etc. que naõ he aggravado o Aggravante pelo Provedor dos Resíduos, vistos os autos; por tanto lhe naõ daõ provizaõ. Lisboa Oriental 12. de Abril de 1731. Maciel- D. Coelho-Mello.*

2 Dum hoc, aliàs venerandum, Decretum in lucem non prodiit, casus mihi indubius erat, post autem tantorum Patrum sententiam justè dubitare cæpi.

3 In comprobatione iudicati considerari poterant fundamenta iudicis respondentis modo sequenti.

Senhor. *O supplicante naõ mostra, que seja tutor da A. em cujo nome litiga, nem que esta seja menor,*

e que como tal lhe compita o beneficio da restituçaõ, de que se pertende valer, e sem ter legitimado em Juizo a sua pessoa, he incivil, e sem fundamento a presente açãõ; porèm, quando fosse bem fundada, e a autora pela menoridade lhe competisse o beneficio da restituçaõ, senaõ podia valer delle contra o reo, que he igualmente privilegiado, como testamenteiro do defunto Domingos dos Santos Pereira, que instituo a sua alma por herdeira, em cujo beneficio requiere por militar a regra da l. verum. §. final. ff. de minorib. quòd privilegiatus contra privilegiatum non utitur suo privilegio; maiormente estando de melhor condiçaõ o R. que só trata de damno vitando pela regra da l. favorabiliores ff. de regul. jur. e doutrinas, que com muitos expende Cancer. var. 2. p. cap. 1. à n. 259. cum sequentib. em cujos termos parece senaõ deve conceder a dilaçaõ requerida, depois de passado tanto tempo, dentro do qual devia fazer similbante requerimento. Vossa Magestade mandarà o que for servido. Lisboa Oriental 8. de Abril de 1731. D. Joseph Pinto Falcaõ de Sousa.

Dubius mecum cogitans iudicato acquiescere nequivi, ideoque adversus Decretum impedimenta offerens, sic de facto, & jure institi dicens, certum quidè esse, atento jure civili, canonico, & Regio, minorem 25. annorum benefi-

6 cio restitutionis in integrum gaude-
re, quibuscunque actris, in quibus
læsio intervenerit. *tot tit. ff. de mino-
rib. & tit. ff. restit. in integrum in De-
cretalib. lib. I. tit. 41. per tot. Ord. lib.
4. tit. 41.*

5 Læsio in præsentiarum cons-
tans, & magna erat, actrix namque
nullam probationem fecerat, neque
facere poterat in hoc Regno, quia
cum concepta, & nata in illa Bra-
silia regione esset, ubi pater ejus ma-
trem incontubernio suo copulave-
rat, ibidem tantum filiationem suam,
totum fundamentum actionis, pro-
bare poterat, igitur in isto eventu
lex restitutionem in integrum indul-
get. *d. Ord. lib. 3. tit. 41. §. 1.*

6 Adversus Judicis fundamen-
tum in defectu probationis minori-
tatis, & tutelæ; respondebam, ex-
ceptionem esse dilatoriam, opponen-
damque ante litis contestationem *ex
Ord. in 3. tit. 20. §. 9. & cum non op-
poneretur, imò potius tutor nomi-
ne impuberis admissus esset, jam
amplius ante sententiã de hoc dubi-
tare quoad processus ordinationem
non valebat.*

7 Secundò respondebam, resti-
tutionem in integrum causa cognita
concedi *l. 3. ff. de restit. in integrum
l. in causa §. 1. & seqq. ff. min. & ibi
cõmuniter DD. quare ad postulatio-
nem restitutionis admittendam, suf-
ficit allegatio simplex circa ætatem,
& læsionem, ideo in præsentiarum
admitti debebat actrix cum sua pe-*

titione restitutionis, ut suo tempo-
re certa requisita de ætate, & læsio-
ne faceret, aliter superfluum esset, 8
ætatem per testes probari, cum pro-
bari posse certum esset. *Cald. ad si cu-
ratorem. verb. minoribus à n. 12.*

9 Tertiò respondebam, in pro-
cessu instrumentum ætatis, & tute-
læ quoddam esse incertum illa pro-
vincia Brasilia fabricatum, in quo
filiationis probatio aderat, licet abs-
que citationis parte facta, quæ ibi-
dem non erat, quod sufficiebat, ut
calumniæ præsumptionem evade-
ret.

10 Progrediens dixi, naturam
causæ, nempe, querelam de inof-
ficioso testamento restitutionem
non excludere, imò potius admitte-
re. *Cald. supra verb. læsis n. 28. ubi
alios dat DD. quod optima quidem
ratione procedit, per illam namque
actionem, legitimam de jure natu-
rali quoad congruam, & civili quo-
ad quotam debitam, persequitur:
Guerreir. tract. 2. de divisionib. lib. I.
n. 4. Cordeir. dubit. II. n. 23. & 24.
quare patres legitimam filiis relin- 11
quentes nullum liberalitatis actum
exercent. argument. text. in l. unum
ex familia. §. sed & si fundum. ff. le-
gatis I.*

12 Et licet legitima uti causa lu-
crativa sumeretur, semper minor
restituenda esset, restitutionis nam-
que beneficium in causis etiam lu-
crum facientibus, & quando de lu-
cro captando agitur, competit. *l.*

7. §. *hodie ff. minoribus.*
 13 Ita similiter certum est, quod minori contra minorem per viam regulæ restitutio in integrum indulgenda sit, ex ipsamet *l. verum. §. fin. ff. minoribus* à Provisore Judice in contrarium citata; quare incongrua illa tantorum *DD.* in materia distinctio est, nempe, *de lucro captando, & de damno vitando*, itaut in primo membro restitutio denegetur, secus verò in secundo, quia hac distinctione secluta, per viam regulæ minor adversus minorem, si-
 vè de lucro, si- vè de damno agat, restitutione in integrum gaudere poterit.

14 Neque obstat, quod in *d. l. verum. §. fin.* minori adversus alium restitutio denegaretur, ibi namque casus defacto contigit ita- quidam minor alteri minori mutuavit, sed mutuatarius pecuniam perdidit; in quibus terminis uterque læsus erat, mutuans per mutuum, & mutuata-
 rius per pecuniæ amissionem; igitur apertè constat, illam distinctionem à nobis reprobata[m] falsam esse, quia mutuans ille de lucro non agebat, pe-
 tebat namque pecuniam suam; quid ergo dicendum erit? respondeo, solū eo in casu minori adversus alium res-
 titutionem denegandā esse, quotiès, concessa restitutione, minor con-
 tra quem læsionem pateretur, sol-
 veret id, quod non deberet, & ita procedit *text.* si aliter autem, minor aliquid efficaciter debet, vel fit lu-

crosum, vel onerosum, restitutio adversus eum competet; unde si in terminis *text.* pecunia existeret in-
 consumpta, vel consumpta utiliter, minor mutuans restituendus erat; ex *regul. text. in l. minor. 35. eod. tit. de minorib.*

Ex quibus in vanum est de 15
 causa pia laborare, cum amplius, quam minor privilegiata esse ne-
 queat, quia si minor adversus liber-
 tatem nondum in persona servi ra-
 dicatam restituitur. *dict. l. verum. §. quòd si minor;* & etiam adversus pri- 16
 vilegiatos per *Macedonian. & Velleian. d. l. verum. §. planè. l. 13. ff. de minorib.* multò fortius in præsentia-
 rum adversus institutionem piam.

Sed pia causa dici asserui non 17
 posse, quod pater suffragia relique-
 rit, & similia, & filiam suam in le-
 gitima fraudaret, cum directè op-
 ponatur *D. August. in sermone de vi-
 ta Clericor. tom. 10. ibi. quicumque
 vult exheredato filio, heredem fa-
 cere Ecclesiam, querat alterum, qui
 suscipiat, non Augustinum, imò Deo
 prospicio, neminem inveniet. facit
 text. in cap. unico. causa 17. q. 4.*

Ita Deus prospexit, ut ratio- 18
 nes hæ, & aliæ exaudirentur, uti
 constat ex decreto tenoris sequen-
 tis.

*Acordaõ em Relaçãõ &c. rece-
 bem os embargos, e os julgaõ pro-
 vados vistos os autos, e certidaõ no-
 vamente junta, pela qual se prova a
 menoridade, que basta para no caso*

presente se conceder a restitução implorada, que nos termos de que se trata, deve ter lugar, ainda contra a causa pia: por tanto reformando o acordaõ embargado, declaraõ, que foy aggravado o Agravante pelo Provedor dos Residuos em lbe não deferir á dita restitução, e provendo em seu agravo, mandaõ lbe defira na forma pedida. Lisboa Oriental nove de Junho de 1731. e pague o Embargado as custas. Dia supra-Amorim, D. Coelbo, D. Carvalho.

Impedito Decretò, exceptiones rejectæ fuere, & iterum postea apud Judicem inferiorem restituta minor fuit ad allegandum de jure suo, cum libellus ineptus esset.

COGITATIO LXXVI.

Summario caret, per rationem sequentem.

EMMANUELIS ALVAREZ SOLANI A' VALLE.

FINIS LAUS DEO,
EJUSQUE GENITRICI.

IN.

SCopus seu hujus cogitationis materia Fodinarum Regimen, & ad id commentarium comprehendebat, sed quia admodum creverat opus.

Utilius visum fuit opusculum de ea condere adinstarque alterius voluminis alio digesto modo dirigere, in lucemque afferre, ut post hoc oculis subjicitur.

Si aliquid in his meis cogitationibus cogitatum, vel dictum fuerit, quod catholicæ fidei adversetur, vel apud DD. minus probabile, omne incogitatum, non dictum, non scriptum, & Sacrosanctæ Ecclesiæ Romanæ censuræ, & alterius melius sentientis ex debito voveo, ex animo volo.

INDEX

RERUM MAXIME NOTABILIVM, QUÆ IN HOC VOLV-
mine Cogitationes reperientur.

ABSENS.

Absens quis dicatur, ut ejus pro-
curator citari possit? cog.
14. à num. 5.

*Absesse quis potest à territorio Præsidis,
quin à territorio Provisoris absit.*
ibid. d. n. 5. & seqq.

Vid. Citatio.

ABSOLUTIO.

Absolutus quando iterum accusari
possit? *Vid. Accusatio.*

*Absolutus a crimine ex defectu proba-
tionis àn civiliter ad interesse con-
demnari possit?* cog. 27. n. 8. 14. 18. 19.
30. & 31. 36. & seqq.

*Absolutus à pena ordinaria àn extraor-
dinaria puniri possit?* d. cog. 27. n. 9.
10. 11. & 12.

*Absolutus ob ætatem, vel aliam qualita-
tem, præter probationis defectum, àn
civiliter condemnari possit?* d. cog. 27.
n. 13. 32. 33. & seqq. 43. & seqq.

*Condemnatione omissa absolutus præsu-
mitur.* cog. 67. n. 25.

ACCESSORIUM.

Pincipali denegato vel sublato,
accessorio locus non est. cog. 26. n.
87. & cog. 47. n. 20.

*Si super principali pronuntiare licet, ita
etiam super accessorio.* ibid. num. 33.
d. cog. 26.

Vid. Accusatio, & Actio.

ACCUSATOR, ACCUSATIO.

Accusatio quid sit, quibusque com-
petat? cogit. 60. n. 7. & 10.

*Accusator non probans calūniator dici-
tur, infamiaque notatur.* cog. 7. n. 31.

*Malitia tamen, aut dolus intervenire
debet.* ibid. n. 32.

An eum error excuset? ibid. à n. 33.

*Accusans libertum, & non probans à pos-
sessione contra tabulas removetur.*
ibid. n. 36. 37. & 40.

Nisi quando de morte patris accusavit.
ibid. n. 37.

*Accusator à causa cadens àn pro inju-
ria, & damnis teneatur?* ibid. n. 44.
& 57.

*Coram quo Judice conveniendus accu-
sator pro damnis conveniendus?* ibid.
à n. 46.

Heres

Heres defuncti mortem accusare tenetur, aliàs indignus fit, sed consuetudine non servatur. ibid. n. 38. & 39.

Accusator prævicationis crimen imputans, & non probans, qua pœna puniendus? cog. 17. n. 1. & seqq.

Et qua falsitatem imputans? ibid. n. 7. & seqq.

Et qua imputans errores adversus publicos officiales? ibid. n. 13.

Accusans apud nos in eodem libello tùm pœnam criminalem, tùm interesse civile simul equè, & principaliter petere potest. cog. 26. n. 34. 36. & 39.

An post accusationem criminalem interesse civile petere possit? ibid. n. 34. 43. & seqq.

An pro reivindicanda re ablata accusatio institui possit? ibid. num. 45. 46. 91. & seqq.

Quin querela præcedat quando accusari possit? d. cog. 26. num. 36. 37. 38. & à num. 77.

Intra quod tempus querelantes accusare debeant? ibid. n. 40. & seqq. & à num. 79.

Deserens accusationem quibus pœnis subjiciatur? ibid. n. 48. & à n. 90.

Semel absolutus quando accusari iterum possit? ibid. n. 45. & seqq.

Ab accusando repulsi, à n. damnum, aut interesse habere possint? cog. 60. num. 18. & 19.

Vid. Adulterium, & Vindicta.

Accusans accusatum civiliter convenire nequit, vel è contra, criminali causa pendente. cog. 63. n. 11.

Vid. Actio, & Stuprum.

ACTIO.

Actionis formam hodie actor exprimere non tenetur. cog. 9. n. 6.

Advocatis tamen scire necesse est, quæ actio competat. ibid. n. 7.

De actione confessoria, vel negatoria. Vid. Nuntiatio.

Actio negotiorum gestorum subsidiaria est. cogit. 5. n. 50. & seqq.

Expendenti pro alio competit, vel de in rem verso. cog. 21. n. 3.

An competat adversus dominum operis fabricati? cog. 5. à n. 52.

Vid. Mandatum, & Salarium.

Actio persecutoria quæ sit? cog. 27. n. 27.

Pignore distracto, pro residuo debiti actio creditori adversus debitorem, vel ejus fidejussorem competit. cogit. 49. num. 51.

Pluribus actionibus, seu remediis competentibus, uno solo uti potest. cog. 63. n. 2. 3. & seqq. & cog. 27. n. 21. & cog. 26. à n. 24.

Quid quando actiones modo electionis competunt? d. cog. 63. n. 9.

An mulier simul pro stupro, ac sponsalibus agere possit. d. cog. 63. per tot.

Vid. Stuprum, & Sponsalia.

Vid. Adulterium.

Actio civilis, & criminalis àn cumulari possint? cog. 25. n. 7. & cog. 26. n. 25. 26. 57. & 58.

Creditor binas actiones habet, & quæ sint? cog. 49. n. 48.

Actio realis adversus quemlibet rei possessorem competit. cog. 26. n. 21.

Quid in ea actor probare debeat, & quid si dicat, rem furtivè ablatam fuisse? cog. 28. per tot.

Quæ actiones adversus fures competant, quæ sint, quibus, & àn etiam ipsi furi competat? Latè. cog. 26. à n. 1.

An iudicio criminali finito, offensus actionem civilem persequi possit? d. cog. 26. per tot.

Actio personalis quando adversus tertium competat. cog. 29. num. 3. & Vid. Evictio.

Vid. Hypotheca, ubi de actione hypothecaria.

Et Vid. Stuprum.

Actio popularis datur, quoties ex æquitate proceditur. cog. 9. n. 42.

Vid. Alimenta.

ACTOR.

Actor ex una causa agens, sed ex alia probans, àn obtinere possit? cog.

cog. 28. per tot. ubi exempla.
 Actor causam se à expressam tantum deducere visus est. d. cog. 28. n. 12.

ACTUS.

Actus quidem sunt qui tum per viam contractus, tum per ultimæ voluntatis viam, uti assignatio libertorum, Juris patronatus, ususfructus, servitutis, & pignoris constitutio. cog. 2. n. 60.

Si inter vivos fiant, naturam contractus habent, si intestamento, ultimæ voluntatis naturam sortiuntur. ibid. n. 61. 62. & 73.

Vid. Emphyteusis.

ACQUISITIO.

Acquisitio in patris favorem per filium patriæ potestatis effectus est. cog. 9. n. 109. & 112.

Quando matri filius acquirat? Vid. Filius.

Facilius retentio, quàm acquisitio conceditur. ibid. n. 21.

Acquisitum ex pecunia aliena, cui acquiratur? ibid. n. 131.

ADDITIO.

Additio hereditatis difficilis probationis est. cog. n. 40. 15.

ADSESSOR.

Judices illiterati apud Nos an adseffores habere teneantur? cogit. 5. num. 11.

An Judex delegatus? ibid. n. 13.

A quibus salarium adseffori solvendum sit? Vid. Salarium.

ADVENA.

Advenarum commercium apud Nos non utile. cog. 65. n. 1.

Apud Nos multi advenæ sunt. ibid. n. 2.

Qui eorum Judices sint. ibid. à num. 3. & seqq.

Eorum privilegia quoad forum traduntur. ibid. à n. 3.

AD.

Advenis a jure communi privilegium fori concessum fuit. ibid. n. 39.

Quoad Germanos jus commune in materia servatur. ibid. n. 9.

Forum monetariorum sequi Germani tenentur. ibid. à n. 8. & 21.

Vid. Forus, & Monetarius.

Si Anglus, cum Gallo contendat, quoad forum quis eorum maius privilegium habeat? ibid. à n. 32.

Advenæ quoad forum tantum privilegium habent, dum actores sunt, in causis à mercatura ortis. ibid. n. 38.

Vid. Forus, & Privilegium.

ADVOCATUS.

Advocationis officium laudabile. cog. 6. num. 1.

Militare dicuntur. ibid.

Multi nobilissimi viri apud Romanos hoc officium exercere. ibid. n. 2.

Multi Divi Advocati. ibid. n. 6. & seqq. Nobilitate fulgent, eorumque officium dignitas est. ibid. n. 3.

Uti Religiosi, ac Concinatores apud Deum merentur. ibid. n. 4.

Pro modico patrocinium dare non debent. ibid. n. 9.

Salarium eis datum honorarium dicitur. ibid. n. 12.

Privilegia aliqua eis concessa referuntur. ibid. à n. 11.

Quam modestia, & quibus verbis uti debeant? ibid. à num. 42.

Advocatus quando in crimen falsi incidat, vel prævari cator existat? quandoque infavorem utriusque litigatoris patrocinium præstare debeat? cog. 16. per tot. & cog. 17.

Diffamans de Advocato qua pæna puniendus?

endus? d. cog. 17. per totam.

ADULTERIUM.

A *Dulterium apud Nos crimen pri-
vatum est. cog. 59. n. 4.*

*Adulterii accusatio tollitur si maritus
indulgeat. cog. 60. n. 20.*

*Adulterium obiciens, locum ubi, & per-
sonam, cum qua commissum designare
debet. cog. 52. n. 6.*

Vid. Libellus.

ÆDIFICATIO.

V *Id. Nuntiatio.*

ÆQUIPARATA.

Æ *Quiparatorum eadem ratio est.
cogit. 19. num. 33.*

ÆTAS.

T *Estibus probari potest. cog. 75. n. 8.*

AFFINITAS.

M *Atrimonio soluto an extinguatur?
cogit. 8. num. 3.*

AFFLICTIO.

A *fflictio afflicto addenda non est.
cogit. 6. num. 38.*

ALIENATIO.

A *lienationis prohibitio non præ-
sumitur. cog. 1. num. 8.*

Imposita restringitur. ibid. d. n. 8.

Vid. Onus.

*Alienationis prohibitio respectu fami-
liæ valida est. ibid. n. 59.*

Sine causa non valet. ibid. num. 59.

*Prohibitio alienandi extra familiam
onus reale inducit. ibid. n. 61.*

*Uni ex familia datum extra familiam
relictum dici nequit. ibid. n. 60.*

*Missarum onus alienationi, impedimen-
to non est. ibid. n. 7.*

*Uxor à marito separata àn alienare pos-
sit? Vid. Uxor.*

ALIMENTA.

A *limenta quibus ex causis debe-
antur, quibus actionibus petan-
tur, quæ remedia pro ipsis competant,
& latè de differentiis inter alimenta
ipsa. cog. 9. per tot. ubi de eorum pri-
vilegiis, & omnia in materia. & cog.
8. n. 2.*

*Alimentorum causa quando summaria,
vel ordinaria? d. cog. 9. à n. 238.*

*An feriarum tempore pro alimentis agi
possit? ibid. à n. 251.*

Quæ dilationes assignandæ? ibid. n. 250.

*Ad vindicandas pæna ob non præstita ali-
menta libello opus est. ibid. n. 256.*

*An socrus à genero alenda sit? cog. 8. per
tot.*

Socernurum alere tenetur. ibid. n. 8.

*Nurus quando socerum alere teneatur?
ibid. n. 11. & seqq.*

*Alimenta expensa in familiam viri, vel
uxoris, àn postea imputanda sint in
utriusque medietate. ibid. n. 14.*

*Filia intra 25. ann. nubens alimenta à
jure naturali debita petere potest, &
quare. cog. 48. n. 39. & 40.*

*Maritus uxorem alere tenetur. cog. 59.
num. 35.*

*Simulter pro divortio agat, ei à marito
alimenta, & sumptus litis præstari
debent. cog. 21. n. 2.*

*Uxor propria auctoritate divertens ali-
mentis privatur. ibid. n. 16.*

*Quaratione uxori alimenta debeantur?
ibid. n. 17.*

*Alimenta præterita quando ab uxori
peti possint? ibid. n. 19. & ferè per tot.*

*Alimenta semper in domo, ea debentis,
præstari debent. cog. 21. n. 19.*

*An uxor in domo viri, vel hujus here-
dum laborare teneatur? cog. 9. n. 156.*

*Alimenta recipientes, àn in domo ea
præstantis laborare teneantur? cog.
9. à*

9. à num. 153. & à num. 89.
Creditor in alimenta expendens à actionem habeat? ibid. à n. 60.
Pro alimentis decernendis, quæ probatio sufficiat? cog. 9. n. 242. & seqq.

ALTERNATIVA.

V *Id.* Electio. & Turnus.

ANIMUS.

A *Nimi qualitates indivisibiles sunt, nec cerni, aut cognosci possunt.* cog. 51. n. 17.

APPELLATIO.

Q *Uo in tempore Judex à sententia criminali appellare debeat?* cog. 26. num. 35.

A *sententia super crimine lata omni tempore interponi potest, quoad penam criminalem, secus quoad civilem condemnationem, quia tunc intra decendum appellari debet.* d. cog. 26. n. 30. & à n. 74.

Appellatio pro parte Justitiæ à Judice ex officio intra decendum interposita partibus ad omnia communis fit. ibid. n. 30. & seqq.

Appellatio à sententia super crimine lata à secum trahat appellationem quoad civilia ad eundem Tribunal? ibid. n. 29. & seqq.

Appellatio à sententia super alimentis prolata, in quo effectu recipienda sit? cog. 9. à num. 253.

Arejectione articulorum à appellatio, vel gravamen detur? cog. 6. num. 45.

A sententia prolata à bono viro arbitrante à appellari possit? ibid. n. 59.

A decretis Decurionum intra decendum appellandum est. cog. 57. num. 16.

A sententia errore lata à appellare necesse sit? cog. 73. num. 21.

ARBITRI ARBITRIUM.

A *Rbitrorum laudum quando impugnari possit?* cog. 72. à n. 35.
Arbitrium liberum, vel regulare, quando, & quibus verbis concessum dicatur? cog. 6. num. 51.
Arbitrium secundum juris regulas fieri debet. cog. 59. n. 28.

ARGUMENTUM.

A *D contractus à judicijs argumentum validum est.* cog. 21. n. 5.
A contrario sensu quando locus sit argumento? cog. 9. num. 142. & cog. 73. num. 17.

A fideicommissio ad maius valet. cog. 1. n. 86.

A præfatione bonum argumentum sumitur. cog. 19. n. 16.

ARRHÆ.

A *Rrbis in contractu emptionis intervenientibus pœnitentiæ quando locus sit?* cog. 62. n. 2. & 7.

An in sponsalibus intervenire possint? *Vid.* Cautio, & Sponsalia.

ASSERTIO.

J *Udici credendum est.* cogit. 35. num. 5. & 6.

Officialibus Fisci credendum quoque. ibid. n. 8.

Vid. Episcopus.

ASSIGNATIO.

A *Ssignatio libertorum tum in testamento, tum in contractu intervivos, vel in codicillo fieri potest.* cog. 2. n. 17. & 60.

In testamento facta revocari potest. ibid. num. 73.

AUGMENTUM.

Augmentum pretij post emptionem factam de rebus, quæ pondere, numero, vel mensura consistunt, ad quem pertineat? Vid. Emptio.

BENEFICIA.

Socer pro dote conventus quando beneficio, ne egeat? uti possit? cog. 8.n.6. & seqq.

CALUMNIA.

Error à calumnia excusat. cog. 7.n. 34.

Interesse proprium calumniæ, & malitiæ exclusio est. ibid. n. 35.

Non probans ex eo solum calumniare non dicitur. ibid. n. 56.

CANONICUS.

Canonicus ex privilegio divinis officiis non adstans omnes fructus lucratur. cog. 20. num. 8.

Et omnes præsentationes facere potest. ibid. n. 9.

Jubilatus Canonicus divinis interesse non tenetur. ibid. num. 11.

An turno gaudeat? Vid. Turnus.

CAPELLANUS.

Capellanus Sanct. Misericordiæ quo ordine ad funus accedere, & à stola uti possit? cog. 56. per tot. Vid. Funus, & Stola.

CARCER.

Nemo in carcerem conjicitur, quin prius delictum probetur. cog. 7. à n. 53. & cog. 26. n. 85.

Advocatus in auditorio capi non debet. cog. 6. n. 28.

Nec Doctus in cathedra. ibid. num. 29.

Nec Scholaris in Scholis. d. n. 29.

Nec miles in exercitu. d. num. 29.

Carceri traditus ob delictum subfidejussoribus per Judices inferiores relaxari non debet. cog. 59. num. 21.

Sed pro stupro simplici sub cautione relaxatur. ibid. n. 12. & n. 26.

Vid. Cautio.

CASTITAS.

Vid. Virginitas.

CASUS.

Causus in ratione decidendi comprehensus omissus non dicitur. cog. 2. num. 4.

CAUSA.

Causa criminalis à naturam civilis assumere possit? cog. 26. n. 49. & 97.

Causa in Judicio deducta necessario attendi debet. cog. 28. n. 10.

Ea deficiente reus absolvitur. ibid. n. 11.

Vid. Actor.

Omnis causa regulariter ordinaria est. cog. 9. num. 256.

Vid. Filiatio. Libellus. & Alimenta.

Causæ matrimoniales quæ sint? cog. 66. num. 15.

Causa sponsalium matrimonialis non est. ibid. num. 16.

CAUTIO.

Cautio in locum interesse, vel satisfactionis succedit. cogit. 61. num. 30.

Obstuprum simplex incarceratus sub cautione relaxatur. cog. 59. num. 22. & 26.

Ita pro sponsalibus ex praxi. ibid. n. 31.

Unde hæc praxis provenit? ibid. d. n. 31.

Cautio pro stupro quanta esse debeat? ibid. n. 27. & seqq.

Pro sponsalibus quanta, & quibus attentis decernenda? ibid. à n. 32.

Ad

Ad quid cautio deponatur, & quid si sufficiens non fuerit? ibid. n. 29.

Cautio ab sponso præstita ad quid deponatur? ibid. n. 40. & seqq. & n. 65.

Quid si sponsus aufugiat, vel incapax contrahendi fiat? cog. 61. per tot.

Cautio sub juramento non admittitur, quando creditor disiderat, debitorem suum ei solvere debitum ab alio in sequestrum redactum. cog. 23. n. 8.

Cautiones, seu arrhæ an ad securitatem matrimonij intervenire possint? cog. 61. n. 7. & seqq.

Cautioni locus non est, etiam si exceptiones adversus divisiones recipiantur. cog. 72. n. 12.

CENSUS.

V *Id. Hypotheca.*

CERTITUDO.

V *Id. Instrumentum.*

CESSIO.

C *Essio quid sit? cog. 55. num. 86.*

Tacite celebrari potest. ibid. n. 82.

Cessio per tractatum probatur. ibid. 83.

Cessio actionis pro evictione quando fieri possit? cog. 29. n. 9. & 10.

Primus emptor ratione hypothecæ conventus adversus posteriores regressum habet, si ei actiones cessæ fuerint. ibid. n. 19.

Quando ad id cessione opus sit, vel non? ibid. n. 20.

An alimenta cedi possint? cog. 9. n. 211.

Cessionarius uti cedentis procurator agit. cog. 23. num. 29.

Cessionarius aliquando adversus sedentem regressum habet. d. cog. 23. n. 24.

An cedenti litem nuntiare teneatur? ibid. n. 25.

Cedens debitum cessum verum esse ostendere tenetur, & instrumenta consignare, vel exhibere, ad quod requisitus esse debet. ibid. n. 30. & 31.

Cessionarius absque instrumentis temere agit, eique regressus denegatur. ibid. n. 31.

CITATIO.

C *itatione in causa alimentorum semper opus est. cog. 9. num. 241.*

Ut procurator citari possit, ejus auctoritatem à territorio vulgò, Comarca, e Correição abesse requiritur. cog. 14. n. 1. & seqq.

Si citatio expeditur apud Judices forenses, vel Ordinarios pars principalis à territorio Præsidis, vulgò, Corregedor abesse debet. ibid. n. 6.

Si apud Judices Orphanorum, tunc absentia à territorio Provisoris, vulgò, Provedor, dari debet. ibid. n. 7.

Ut quis à prædictis territorijs abesse dicatur, in eisdem domicilium habere debet, alioquin absens non dicitur, ut ejus procurator citari possit. ibid. num. 8.

Ita absentia dari debet, ut ad prosequendam appellationem procurator citeatur. ibid. n. 9.

An in hac curia ad prosequendas appellationes, & gravamina Advocatos citari possint? ibid. n. 10.

Citatio personaliter fieri debet, licet sit ad defensionem causæ pro evictione habenda. cog. 36. n. 1.

Citatio generalis, seu per proclamata, quando ad jus amittendum sufficiens sit. cog. 49. n. 30.

Ut socer in Judicium vocetur, aliquando venia opus est. cogit. 8. n. 7.

Subditi hujus Regni nec pro causis Ecclesiasticis extra Regnum citari, aut conveniri possunt. cog. 66. n. 9. & seqq.

Vid. Laudatio, & Concurfus.

COLLATIO.

C *ollationi, seu imputationi locus non est, dum parentes in humanis existunt. cog. 9. n. 146.*

Alimenta in collatione non veniunt. ibid. num. 151.

Quando fructus ex re patris percepti?
ibid. 147. & 148.

*Filius conferre tenetur, quod à paren-
tibus habuit.* ibid. n. 136.

*Emphyteusis nominata quando in colla-
tionem veniat?* cog. 15. n. 12.

COMARCA.

V *Erbum Comarca àn differat à
territorio, vulgò, Correição.*
cog. 14. per tot.

COMMUNATIO.

P *Raxis expellendi conductores sub
pænis comminatis, & ipsa com-
minationes improbantur, & adversus
eas iudicatum ostenditur.* cog. 69. à n.
23. & seqq.

COMMODUM.

C *Ommoda ad illum, ad quem incom-
moda pertinent.* cog. 11. num. 2.

COMMUNICATIO.

B *ona inter virum, & uxorem com-
munia sunt.* cog. 59. num. 36.

*Apud Nos inter conjuges communica-
tio de jure consuetudinario introdu-
cta fuit.* cog. 1. n. 83.

*In jure communi hujus communicationis
nulla vestigia adsunt.* ibid.

In quibus bonis cesset? ibid. n. 84.

*In bonis, quæ ad communicationem non
pertinent, conjux domus præfectura
caret.* hoc est, naõ fica em posse, nem
cabeça de casal. ibid. num. 84.

*Fideicommissa non communicantur in-
ter conjuges.* ibid. n. 85.

Ita maioratus bona. ibid. à n. 87.

Quando circa emphyteusim detur. ibid. à
num. 89.

*Divortio à Judice Ecclesiastico factò,
àn communicatio cesset?* cog. 21. num.
6. & 20.

COMPENSATIO.

A *N compensatio ad alimenta oppo-
ni possit?* cog. 9. n. 185. & seqq.

CONATUS.

C *Onatus, seu impetus delinquendi
hodie non punitur.* cog. 71. n. 15.

CONCILIUM.

C *oncilium Tridentin. quo in tempo-
re conditum.* cog. 48. num. 23.

CONCURSUS.

C *oncursus inter creditores ex vi
Ord. lib. 4. tit. 6. quomodo forman-
dus sit?* cog. 49. n. 21. & per tot.

*Concursus iste diversus ab eo, de quo in
Ord. lib. 3. tit. 91. ibid. n. 23.*

*Ad concursum Ord. d. lib. 4. tit. 6. credi-
tores hypothecam habentes tantum
veniunt.* ibid. à num. 7.

Pignorationeque opus non est. ibid. n. 8.

Nec permitti debet. ibid. n. 12.

Nec sententia. ibid. n. 9. & 10.

Debitorque audiendus. ibid. n. 10.

Unicus tantum processus conficiendus.
ibid. n. 11. & 13.

Sicut in quolibet concursu. ibid. num. 17.

Notarius concursus quis esse debeat?
ibid. n. 19.

Quis in eo prius dicturus sit? ibid. n. 22.

Ad quid creditores vocentur. ibid. n. 14.

Quomodo de debito constare debeat? n. 20.
ibid.

*Vocati, & non comparentes quid juris
amittant?* ibid. num. 27. & 29. & 37.
39. & 49.

*Intra quod nam tempus creditores ve-
nire debeant?* ibid. n. 36.

*Juxta terminos Ord. lib. 5. tit. 66. §. 3. &
9. quis ex creditoribus præferatur?*
ibid. n. 26.

*Quando creditores simul concurrunt ad
pignorationem, quis eorum præfera-
tur?* ibid. num. 25.

De quo concursu Salgad. agat? cog. 50. num. 30.

In quo differat à concursu apud Nos? ibid. n. 31.

Ad concursum quando sententia opus sit? ibid. n. 32.

CONDITIO.

V *Erba gerundij conditionem important. cog. 9. n. 141.*

Bona conditio ignorantibus prodest, mala non nocet. cog. 40. n. 10.

CONDUCTOR.

V *Id. Locatio.*

CONSENSUS.

C *onsensus non tantum verbis, sed etiam factis explicari potest. cog. 51. num. 13.*

Vid. Matrimonium, Raptus, & Stuprum.

CONSUETUDO.

L *ongeva consuetudo lex est. cogit. 21. num. 12.*

Regni consuetudo observanda est. cog. 57. n. 7. & cog. 35. n. 6.

Localis consuetudo præter jus observari debet. ibid. n. 10. d. cog. 57.

Ad eam inducendam decem anni sufficiunt. ibid.

Contrahentes cum consuetudine Regionis, in qua contrahunt, se conformare videntur. cog. 51. n. 3.

CONTRACTUS.

C *ontractus qualis sit, à partibus denominatus, à contrahentium, verba, sive mens attendenda, quomodo intelligendi, & alia multa circa contractus? cog. 55. per tot.*

An à mensura, à corpore factus dicatur. ibid. à n. 5.

An in contractibus locus sit L. final. cod.

de iis, qui veniam ætatis. & Ord. lib. 3. tit. 42. §. final. cog. 67. n. 6.

Contrahentes cum consuetudine Regionis se conformare videntur. cog. 51. num. 3.

An intestamento vel codicillis fieri possint, late, ac noviter disputatur. cog. 2. à n. 13.

Quando huius questionis locus sit? ibid. à num. 31.

Quid si contractus publico instrumento indigeat? ibid. n. 40.

Quomodo intestamento contractus fieri potest. ibid. n. 41.

In testamento celebrati àn revocari possint? ibid. num. 58. & seqq.

Quando ab uxore contrahi possit? Vid. Uxor.

COPIA.

L *audato quando copia libelli concedenda sit? cog. 35. per tot.*

Inventarij copia quando, & quomodo concedenda? cog. 72. n. 2. & seqq.

CREDITOR.

C *reditor debitorem sui debitoris impedire potest, ne solvat. cog. 23. num. 5.*

Vid. Cautio.

Vid. Inhibitio, & Sequestrum.

DEBITOR.

D *ebitor coactè solvit, licet spontaneè contrahat. cog. 23. n. 17. & 20.*

Facilius debitori, quam emptori succurritur. ibid. n. 19.

Debitori, ut se à creditore defendat, exceptio sufficit. ibid. n. 14.

Vid. Inhibitio, & Sequestrum.

DAMNUM.

A *d damna tenetur, eis occasionem præstans. cog. 59. n. 60.*

Interdictum causans Ecclesie ad damna

natenetur. *ibid.* num. 62.
Verbum Occasio quoad damnum quid significet? *ibid.* n. 63.
Damna ob sponsalia non adimpleta coram quo Judice petenda, an que peti possit. d. cog. 59. a n. 48.

DECIMA.

DE qua condemnatione decima solvatur? cog. 22. num. 4.
 De quo non actum fuit in processu decima non solvitur. *ibid.* n. 6.
 Nec de facto estimationem non recipiente. *ibid.* n. 7.
 De sententia circa domus expulsionem quæ decima debeatur? *ibid.* n. 8.
 An procurator nomine domini litigans de decima teneatur? *ibid.* n. 10. ubi judicatum.
 Decimæ tributum odiosum est, contra quod tributum in dubio judicandum. *ibid.* n. 11.

DELICTUM.

REi publicæ interest, delicta animadverti. cog. 60. num. 2.
 Ex quolibet delicto duplex offensio oritur, & quæ sint? *ibid.* n. 3.
 Judex ex officio pro injuria Reipublicæ facta procedit. *ibid.* n. 4.
 Vid. Adulterium. Stuprum, & Vindicta.

DICTIO.

ALiquatenus, quod nulla tenus importat. cog. 73. n. 16.
 Aliud, similitudinem denotat. cogit. 55. num. 16.
 Cæterum, idem, quod sed, significat. cog. 25. n. 5.
 Diversitatem non tantum à jure, sed etiam à facto importat. *ibid.* n. 10.
 Cum, quando accessorie conjungat? cog. 47. n. 19.
 Et, copulorum concursus desiderat. cog. 28. n. 3.
 Intra, aliquando pro juxta sumitur. cog. 55. n. 16.

Iterum, actus repetitionem denotat. cog. 13. num. 16.

Omnis, generalis est neminem excludens. cog. 60. n. 13.

Quoties, infinita est. cog. 3. n. 20.

Vel, aliquando pro & sumitur. cog. 55. n. 14.

Salvo, latine, præter, exceptionem parit. cog. 9. n. 144.

DISPENSATIO.

Dispensationes extra Romanam curiam quibus committendæ sint? cog. 66. n. 2. 3. & seqq.
 Vid. Judex Delegatus, & Vicarius.

DIVISIO.

Res divisa deterior fit. cog. 55. num. 20.

Etiam commissi bona non dividuntur. cog. 1. num. 88.

Quibus remedijs adversus divisiones jam factas uti possit? cog. 72. num. 7.

An per exceptiones impediri possint, quin lesio in sexta parte adsit? *ibid.* n. 6. & seqq.

Divisiones factæ per exceptiones impugari possunt? *ibid.* num. 11. & à num. 23. & à n. 33. & n. 44.

Datis erroribus divisiones etiam à partibus approbatæ impugari possunt. *ibid.* n. 19. & 22.

Nisi in contrarium sententia super erroribus prolata sit. *ibid.* n. 20.

Divisiones extrajudicialiter factæ an impugari possunt. *ibid.* n. 32.

Divisionum sententiam extrahi faciens an divisiones impugnare possit? *ibid.* à num. 42.

DOMINIUM.

Dominium ex hypotheca non transfertur. cog. 22. n. 9.

DOCTOR.

Vid. Opinio.

DO-

DOLUS.

Dolo petit qui statim restituere tenetur. cog. 47. num. 10.

Dolus, & malitia conjecturis probatur. cog. 7. n. 33.

Vid. Calumnia, & Malitia.

DOMUS.

In aliena domo nemo præ eminentiam, nec jus habere potest. cog. 56. num. 7.

Vid. Fanus.

Domus aliquando pro habitatione accipitur. cog. 71. n. 16.

DOMUS PRÆFECTURA.

Domus præfectura circa bonis fideicommissi, maioratus, & similibus cessat. cog. 1. à n. 84.

Domus præfectura acquirens ex re hæreditaria omnibus hæredibus acquirit. cog. 9. n. 132.

DONATIO.

Dare verbum quid significet. cog. 55. n. 87.

Donare perdere est. ibid. n. 9.

Donatio ad mensuram restringi debet. d. n. 9.

Nemo suum donare præsumitur. ibid. n. 10.

In favorem donantis interpretatur. d. n. 10.

Donatio inter virum, & uxorem de quibus rebus valida sit? cogit. 19. num. 24. 25. & 36.

Donatio omnium bonorum nulla est, maxime de jure nostro Regio. cog. 58. n. 2. & 4.

Qua ratione nulla sit? ibid. num. 10. & cog. 15. n. 4. & 5.

An in favorem dotis valeat? d. cog. 58. n. 5. & seqq.

Mulier àn omnia bona sua sibi ipsi in dotem constituere possit? ibid. n. 11. 12. & seqq.

Donatio omnium bonorum quæ dicatur, quæ bona comprehendere debeat? ibid. num. 16.

Jura non veniunt in donatione omnium bonorum, quæ ad testandum salvamant. ibid. n. 17. & seqq.

An necesse sit probare, donatorem jura, ac actiones tempore donationis habere, ut de cæteris donatio valeat? ibid. à num. 20.

Donatio omnium bonorum præsentium, ac jurium valia est. ibid. n. 21.

Quæ summa ad testandum reservanda sit? ibid. n. 22.

Donans omnia bona sua, quæ mortis tempore residua fuerint, de eisdem bonis testamentum condere potest. ibid. n. 23. & 26.

Intra quas vires talis donator testari debeat? ibid. num. 27.

Maioratus de omnibus bonis perviam dotis factus validus est. ibid. n. 25.

Qui potestatem erigendi maioratum, vel capellam, ex bonis donatis sibi reservavit, ex eis in animæ favorem testari potest. ibid. n. 24.

Inter patrem, & filium àn donatio dari possit? cog. 9. à n. 143.

Quas donationes Ord. lib. 4. tit. 97. comprehendat? ibid. n. 145.

Donatio ob causam est, quæ ob complementum præcedentis contractus fit. cog. 15. n. 8.

Donator, & promissor quando donationem declarare possint. cog. 55. n. 22.

DOS.

Dos genero promissa quando scriptura indigeat ad probationem? cog. 8. n. 4.

Fructus dotis ob inopiam mariti uxori restitute ad alendam familiam viri in tuto esse debent, & cujus sint? ibid. à n. 12.

Vid. Donatio.

EDITIO, SEU EXHIBITIO.

Qua forma instrumenta denda
sunt? cog. 13. n. 2. 4. 6. & seqq.
An quid instrumenti exhibitio necessa-
ria sit? ibid. n. 7.
Proprium instrumentum exhibitum
producenti tradi debet etiam litè du-
rante. d. cog. 13. per tot.
Instrumentum plura capitula continens
quomodo exhibendum? ibid. n. 9.
Semel exhibitum quando iterum exhi-
bendum sit? ibid. à n. 11.

ELECTIO, ELIGENS, ELECTUS.

Facultas eligendi quando usque ad
mortem competat? cog. 2. n. 1.
Si usque ad mortem concessa sit, eligens
variare potest. ibid. num. 5.
Secus si simpliciter concessa sit? ibid. n.
6. & 8.
Quid si electio in testamento fiat? ibid. n.
7 & 9. 12. 12. & seqq.
Electio facta in testamento, ultimæ vo-
luntatis naturam sequitur. ibid. n. 9.
Facultas eligendi simplex ex testamento
competens, an differat à facultate ex
contractu proveniente? ibid. num. 10.
& cog. 3. à num. 17.
An, & quando eligens variare possit?
ibid. d. cog. 2. n. 5. 8. 9. & 78. & cogit. 3.
à n. 1. & n. 14. cum seqq. & cog. 4. à n.
13. & 20.
Electurus an statim eligere possit? cog.
2. n. 78. & 79.
Electurus unum ex pluribus, an, & quan-
do irrevocabilitè eligere possit? cog.
4. à n. 1. ubi quid circa emphyteusim.
Quid in fideicommissis. ibid. à num. 5.
An in vita sua? ibid. n. 7.
Quid si tempore mortis non revocet? ibid.
n. 8. & 9.
Quoad electionem datur differentia in-
ter emphyteusim, & fideicommissum.
d. cog. 4. à n. 19.
Electurus unum ex certis, an duos elige-
re possit? ibid. n. 37.

An eligens gravare electum possit? Vid.
Gravamen.

Electus ab hærede, seu aliquo ad eligen-
tum gravato, non ab eligente, sed ab
ipso eligere jubente accipere dicitur.
cogit. 1. num. 46.

In alternativis debitoris electio est. cog.
3. n. 3. & 4.

Quando debitoris electio erit. ibid. à n. 5.
Eligendi potestas quando per verbum
volam, & quando per verbum volue-
ro, competat, & quid inter se differat.
d. cog. 3. à n. 8. & à num. 21.

Electio variandi potestas quomodo
restringi possit? ibid. n. 23.

EMANCIPATIO.

Aliud est emancipatio, aliud eta-
tis supplementum. cog. 67. n. 23.
Emancipatio à patria potestate liberat,
etatis verò supplementum secus. ibid.
d. num. 23.

Infans emancipari potest. ibid. n. 30.

Emancipatio dolo, vel reverentia pa-
tris habita, nulla est. ibid. n. 8.

Filius per matrimonium apud Nos à pa-
tria potestate solvitur. cog. 8. n. 10.

Legatum relictum quando quis sui juris
effectus fuerit, quo in tempore debea-
tur? cog. 67. per tot.

EMPHYTEUSIS.

Emphyteusis in testamento celebra-
ri non solet. cog. 2. n. 82.

Pater emphyteusim nominationis an
vendere possit? cog. 4. num. 16.

An ad executionem rei judicatæ capi
possit? ibid. n. 17.

An emphyteusis familiaris? ibid. num.
18. & 24.

Vid. Communicatio, & Electio.

Nominatio ad emphyteusim in testamen-
to facta revocabilis est, licet si per
contractum facta esset, revocari non
posset. cog. 2. n. 63. 66. 67. & 68.

Nominatio ad emphyteusim cujus natu-
ra sit. ibid. n. 64. 69. & 70.

Nomi-

Nominatio ad emphyteusim donatio non est. cog. 15. n. 9.

Nec actus liberalitatis. ibid. n. 10.

Nec pretio æstimabilis. ibid. n. 11. & seqq.

Nominatio insinuatione non indiget. ibid. num. 13.

Facta ab eo, qui nihil in bonis habet præter emphyteusim, licet perviam donationis sit, de omnibus bonis donatio non est. ibid. n. 1. & seqq.

Emphyteusis non à nominante, sed à domino concedente capitur. ibid. n. 2.

Emphyteusis nominata quando in collationem veniat? ibid. n. 12.

Nominatus ad emphyteusim gravari nequit. ibid. n. 3.

Nominatio inter vivos fieri potest, tri-noque teste indiget. cog. 2. n. 65.

In testamento facta quando revocari possit. ibid. n. 84.

Quid si testamentum nullum sit? ibid. num. 85.

Nominatione deficiente, non plures ad emphyteusim admittuntur. cog. 4. n. 21. ubi quis præferatur.

An pater nepotem, vel extraneum ad emphyteusim nominare possit, filio relicto? ibid. n. 26.

Circa potestatem eligendi ad emphyteusim an detur differentia inter casus comprehensos in Ord. lib. 4. tit. 37. ibid. à n. 30.

EMPTIO, EMPTOR.

E mptio quando perfecta dicatur? cog. 47. n. 31. & cog. 11. per tot. ubi de emptione ad mensuram numerum, & pondus. Tripliciter emptio perfecta dicitur, quomodo, & quando. d. cog. 11. à n. 17.

Emptor voluntariè emit. cog. 23. n. 18.

Periculum rei emptæ ad quem pertineat. cog. 47. n. 32. & d. cog. per tot.

Quid juris emptor ante traditionem habeat? cog. 47. n. 35. & 36. & d. cog. 11. per tot.

Emptor quando melioramenta à venditore recuperare possit? ibid. num. 27. & seqq.

Vid. Melioratio.

Venditor quando à traditione rei liberetur? cog. 11. per tot.

Quid si pretium ante rei traditionem augeatur? cog. 11. per totam.

An, & quando emptor ex persona venditoris exceptione uti possit? cog. 30. à n. 18.

Nemo invitus vendere, emere, locare, vel aliquomodo de re sua disponere tenetur. cog. 54. n. 7.

Quando verò teneatur, à quo vè Judice compellendus, quomodo, & quid circa pretium? d. cog. 54. per tot.

Vid. Evictio.

EPISCOPUS. ARCHIEPISCOPUS.

E piscopus de bonis intuitu Ecclesie acquisitis nec testamentum facere potest, nec legatum, sed in eis Ecclesia succedit. cog. 19. n. 3.

Quoad prohibitionem testandi argumentum de Episcopis ad beneficiarios argumentum validum est. ibid. n. 32.

Episcopus fructuum sui Episcopatus dominus est. ibid. n. 4.

Ad quid expendere fructus possit? ibid. n. 5. & 6. 8. & seqq.

Ecclesia Episcopum suum etiam patrimonium habentem alere tenetur. ibid. n. 7.

Quid si Episcopus de suo expendit, vel parcè vivens expendere desinit? ibid. n. 9. & seqq.

In remunerationem servientibus, Episcopus de bonis intuitu Ecclesie acquisitis legata relinquere potest. ibid. n. 12.

Ita consanguineis pauperibus, & loco pio. ibid. n. 13.

De vestibisque suis disponere potest. ibid. n. 23. & 26.

Servitia ad materiam subjectam qualia esse debeant? ibid. n. 35. judicatumque refertur. n. 40.

Heres Episcopi ad expensas, ad auctoritatem ejus erogatas, & ad salaria famulorum non tenetur. ibid. n. 20.

Episcopatus successor aliqua debita sui antecessoris solvere tenetur. ibid. n. 11.

Episcopis super salariis famulorum credendum est. ibid. n. 17.

Archiepiscopus, seu Metropolitanus de causis in prima instantia ad Episcopos pertinentes cognoscere non possunt. cog. 74. n. 7.

ERROR.

V *Id. Divisio.*

EXCEPTIO.

E *Xceptio regulam in contrarium firmat. cog. 9. num. 135.*

Exceptio facilius quàm actio datur. cog. 23. n. 15.

Exceptio litis pendentis quæ continere debeat? cog. 68. n. 3. 15. & 16.

Exceptio ex eodem contractu proveniens agentem repellit. ibid. n. 13.

Exceptio non numeratæ pecuniæ viam executivam, & summariam impedit. ibid. n. 10.

Exceptio præjudicialis quæ sit, & ejus effectus? ibid. n. 17.

Vid. Emptio.

Nullitate contractus pendente àn via summaria impediatur? ibid. à n. 5.

Reclamatione sponsalium pendente àn sponsa exhibenda, vel sequestranda sit? d. cog. 68. per tot.

Identitate rei deficiente, exceptio de re judicata dari nequit. cog. 26. n. 63.

Ex judicio criminali ad civile, vel è contra exceptio de re judicata competit. d. cog. n. 61. & seqq. & n. 76. & à n. 99.

Ut nascatur exceptio hæc, sufficit, quòd de re incidentèr actum fuisset. ibid. n. 64. & 66.

Et quòd idem factum ad diversa discussum fuisset. ibid. n. 65.

Igitur si de falsitate cognitum sit, via ordinaria agi nequit. ibid. n. 66.

Quando ex sententia absolvente hæc exceptio oriatur? ibid. à n. 67.

Adversus quamlibet sententiam exceptiones opponi possunt. cog. 72. n. 10.

Quando adversus divisiones? Vid. Divisio.

Exceptio dilatoria ante litis contestationem opponi debet. cog. 75. n. 6.

EXCUSSIO.

A *N excussio necessaria sit ut legatarius ex hypotheca adversus tertios agat? cog. 1. à n. 26.*

Ut pro censu adversus tertios agatur, excussio necessaria non fit. ibid. n. 29.

Nec quando pro pensione super certo fundo imposita agitur. ibid. n. 30.

EXECUTIO.

I *N libris ac vestibus Advocati fieri nequit. cog. 6. n. 22.*

Vid. Emphyteusis.

An sententia adversus emptorem lata adversus venditorem laudatum exequi possit? cog. 32. per tot.

EXHÆREDATIO.

F *Ilius exhæredationi, præteritioni, & oneri in legitima appposito consentire potest, nempe, testamentum subscribens. cog. 2. n. 35.*

Ita mater consentire potest, ut filius de legitima matri debita disponat. ibid. num. 36.

Exhæredationis pæna filie ante 25. ann. nubenti imposita etiam hodie viget juri quæ canonico non opponitur; & quare? cog. 48. à num. 34.

Qua nam ratione imponitur filie nubenti tantum intra 25. annum absque patris consensu? ibid. n. 42. & seqq.

Causa pia non est legata pia relinquere, filio exhæredato. cog. 75. num. 17.

Filius subscribens testamentum patris, vel alio modo approbans, à quærela de inofficioso excluditur. cog. 9. n. 36.

Filio præterito ab hereditate abstinentem, testamentum, & cetera in eo disposita valida sunt. cog. 9. n. 37.

EX-

EXPENSÆ.

- C**ollitigans aliquem actum requirens, ad ejus expensas tenetur. cog. 5. num. 15. & cog. 42. n. 10.
- Si postea victor evaserit à condemnato eas repetet. ibid. num. 16. d. cog. 5.
- Expensæ ob contumaciam à condemnato non repetuntur. ibid. n. 17.
- Ita incidenter factæ. ibid.
- Si actus ex officio fiat, uterque collitigans ad expensas tenetur, sed postea victor à se factas recuperat. ibid. n. 18. & 19.
- Expensæ solvendæ sunt ab eo, qui ex actu utilitatem recipit. ibid. num. 21. & 22.
- Statua in honorem alicujus, ejus expensis erigi debet. ibid. num. 23.
- Expensæ circa mensurandos terminos à quibus solvendæ? ibid. à num. 20. 26. & 27.
- De expensis in communi causa? cog. 41. num. 6.
- Quilibet actus expensis petentis fieri debet. cog. 42. n. 2.
- Remissio expensis, eam petentis fieri debet. ibid. n. 3.
- Quid si Clericus remittendus pauper sit? ibid. n. 4.
- Arrestum, seu captura expensis petentis fit. ibid. n. 5.
- Testes cujus expensis interrogandi? ibid. num. 6. & 7.
- Laudatio cujus expensis fieri debeat? ibid. n. 1. & à n. 11.
- Vid. Laudatio.
- Quando provocatus ab expensis recursus, seu gravaminis se eximere possit? cog. 70. à n. 11. & per tot.
- Vid. Lis.

EVICTIO.

- Q**uid sit, & unde dicta? cogit. 23. num. 11.
- Evictionis actio personalis est, heredibus, & in heredes datur. cog. 29. n. 2. & seqq.

An adversus tertios ratione hypothecæ competat? ibid. n. 19. & seqq.

Vid. Cessio.

Evictionis actio exempto dicitur, & quando nascatur? cog. 23. n. 12.

Quem tenet evictio, eundem agentem repellit exceptio. cog. 47. n. 8.

Limita infidejussoris herede. ibid. n. 9.

Evicto prædio emptor actionem exempto habet, quid hæc contineat, & ad quid competat? d. cog. 47. à num. 25. & seqq. & cog. 23. n. 13.

Creditor pignus vendens de evictione non tenetur. cog. 29. num. 21.

Donator, àn de evictione teneatur? ibid. à num. 10.

Primus venditor de evictione non tenetur, si laudatus non fuerit. ibid. n. 5.

Ut evictio detur unusquisque authorem suum laudare, hoc est, in Judicium vocare debet. cog. 7. n. 30.

Coactè vendens àn de evictione teneatur? cog. 54. n. 16.

Res evicta semper victori tradenda est. cog. 32. n. 3.

Evictionis actio àn insolidum competat contra unum ex pluribus venditoribus, vel unum ex pluribus heredibus? cog. 40. n. 11. & seqq.

FACTUM.

Factum Judicis factum partis reputatur. cog. 21. num. 13. & cog. 35. n. 4. ubi quomodo procedat?

Obligatus ad factum, si ad faciendum inhabilis fiat, ad quid teneatur? cog. 59. n. 47. 54. & 58.

FALSITAS.

Falsitatis questio circa quas scripturas locum habeat? cog. 12. n. 6. & seqq.

Ad eam indagandam originale, quodcunque sit, exhibendum est. ibid. n. 15.

Ita libri proxenetæ cambiorum. d. cog. per tot.

Quando falsitatem allegans, ad penam talionis

talionis subscribere debeat? ibid. n. 17. & seqq.

FAMILIA.

In dubio de familia testatoris intelligitur. cog. 1. num. 65. & 66.

Oni ex familia datum, extra familiam relictum non dicitur. cog. 1. n. 60.

Vid. Alienatio, & Fideicommissum.

FENESTRA.

V Id. Nuntiatio.

FEUDUM.

V Assallus domino feudi servire tenetur. cog. 53. n. 17.

FIDEICOMMISSUM.

Fideicommissum quid sit, quibus verbis constituatur. cog. 1. à n. 40.

Fideicommissum respectu maioratus generis naturam induit. ibid. n. 32.

Omne fideicommissum maioratus non est. ibid. n. 38.

A maioratu differt. ibi d. n. 39.

Juxta seriem casus. d. cog. 1. n. 1. relati fideicommissum temporale, & electivum constitutum fuisse ostenditur. ibid. à n. 40.

Ad fideicommissum certi, ex quibus aliquis eligendus, jus aliquod non habent. ibid. n. 42.

Ad fideicommissum invitati censentur omnes ex quibus eligendus unus est. ibid. num. 47.

Electuro absque electione decedente, omnes ad fideicommissum veniunt. ibid. à n. 48. 68. & à n. 80. & cog. 4. à n. 19.

Quando unus ex familia eligendus est, electione deficientes quis admittatur? d. cog. 1. à n. 52. & à n. 70.

Fideicommissum simplex, vel absolutum respectu familiae, quando dicatur. ibid. à n. 62.

In fideicommissis testatori succeditur, & non gravato. ibid. n. 66. & 67.

Ad instar successionis ab intestato. ibid. à n. 67.

Quando ordine successivo ad fideicommissum admitti debeant? ibid. à n. 68.

Extraneus de fideicommissio familiae relicto aliquid capere nequit. ibid. n. 72.

An haeres invitati ad fideicommissum? ibid. à n. 73.

Fideicommissum ad incertum diem relictum conditionale est. cog. 4. n. 20. & 28.

An bona fideicommissa inter virum, & uxorem communia sint?

Vid. Communicatio.

Vid. Electio, & Maioratus.

FILIUS.

An filius operas omnes in patris commodum prestare teneatur? cog. 9. n. 99.

Quando filio laboranti in re patris salarium debeatur. ibid. n. 98.

Filius sibi acquirit quidquid ex re patris non provenit. ibid. à n. 100.

Ita acquisitum ex causa famulatus. ibid. n. 101.

Filius operando quando patri acquirat? ibid. num. 102.

Filius nobilis operas patri prestare non tenetur. ibid. n. 104.

Ita quando infirmatur. ibid. num. 105.

Filius emancipatus an in commodum patris laborare teneatur? ibid. n. 106.

Si praestet operas an salarium consequatur? ibid. n. 107.

Filius an matri aliquando acquirat? ibid. à n. 108.

Peculium castrense, vel quasi filio acquiritur. ibid. n. 113.

Ita bona materna usu fructu excepto. ibid. n. 114.

Patri tantum hodie peculium profectitium acquiritur. ibid. n. 116.

Emancipatus sibi, & non patri acquirit, sed aliquando patri acquirit.

ibid. à n. 117. ubi omnia in materia invenies.

Filius familias à liberto, patris absque venia

venia in iudicium vocatus, ipso patre
absente, actionem in factum exercere
potest. cog. 7. num. 42.

Filius naturalis proxenetæ, ei succedit.
cog. 5. num. 36.

Advocato, ejus filius naturalis non suc-
cedit. cog. 6. n. 31.

Vid. Salarium, & Pater.

FILIATIO.

Filiatio difficilis probationis est.
cog. 10. num. 7.

Conjecturis probari potest. ibid.

Quando de ea per terminos ordinarios,
vel summarios agendum sit. d. cog. 10.
per tot.

FINIS.

Illud, ad quod res paratur attendi-
tur. cog. 19. n. 39.

FORUS.

Actor rei forum sequi tenetur. cog.
65. n. 10. 28. & 40.

Monetarius fori privilegium habet.
ibid. num. 11.

Vid. Monetarius.

Inter viduam, similes, & monetarios
observatur regula, scilicet, quod actor
forum rei sequatur. ibid. n. 28.

Officiales, vulgò, da casa da Saude, pri-
vilegium fori habent, ad quorum fa-
vorem lex nova lata fuit. d. cog. 65.
n. 42.

Fori electio etiam viduis, ac orphanis in
criminalibus competit. cog. 64. n. 10.

Sed ad Judicem orphanorum in crimi-
nalibus electio non competit. ibid. n. 11.

An milites fori privilegio gaudeant,
quibus in causis? ibid. d. cogit. 64. per
tot.

FRAUS.

Fraudulenta venditio præsumitur
esse, si res empta penes vendito-
rem remanet. cog. 49. n. 44.

FRUCTUS.

Fructus pendentes emptoris quan-
do sint? cog. 47. n. 33. & seqq.

Quando licitanti subhasta competant?
ibid. n. 30. & seqq.

Fructus, uti dominij pars, ad carentem
dominio non pertinent. ibid. n. 21.

Fructus in actione lesionis à quo tem-
pore, & quo jure veniant? ibid. à n. 15.
& seqq.

In actionibus particularibus accessorii
sunt. ibid. num. 16.

An principali extincto pro fructibus
agi possit? ibid. n. 17.

Vid. Lætio.

Fructus quando sortem principalem
extinguant? ibid. à n. 15.

Fructus aliquando industriæ cedunt.
cog. 9. num. 147.

Aliquando eos ex re patris filius sibi ac-
quirit. ibid. n. 148.

Fructus quando à tempore litis contesta-
tæ veniant? cog. 53. à n. 8. & 25.

Quid quando minor, vel Ecclesia resti-
tuitur? ibid. per tot.

Quid in causa vis, aut metus? ibid. n. 14.

Fructus feudi ad vassallum pertinent.
ibid. n. 16.

Dum contractus non rescinditur, posse-
ssor fructus suos facit. ibid. num. 9.

Fructus legati à quo tempore in condem-
nationem veniant? cog. 67. à num. 26.
ubi quid si legatum in pecunia consis-
tat?

Justa causa litigandi quæ sit, & quando
à fructuum restitutione excuset. ibid.
à n. 27.

FUNUS.

Unus ad Parochum attinet, & abs-
que ejus præsentia fieri nequit.
cog. 56. num. 14.

Vias, per quas ducendus defunctus Pa-
rochus declarare debet. ibid. n. 15.

In funeralibus Parocho præcedentia
debetur. ibid. n. 16.

Ille solus stolam deferre potest. ibid. n. 17.
20. & seqq.

Vid.

Vid. Capellanus, & Stola.

Super cadaver in Ecclesiis Regularium tam virorum, quam mulierum, tumultuandum, Parochus tantum usque ad januas Ecclesie jurisdictionem habet, intra, autem, Regulares, & Monialium confessores. ibid. n. 5. 9. & seqq. Quid si Episcopus, vel Capitulum Ecclesie Cathedralis uti Parochus accedat? ibid. n. 8.

Quid si cadaver tumultuandum sit in Ecclesiis secularium nullatenus ab Ecclesia parochiali dependentibus? ibid. num. 11.

Quid si in Ecclesia S. Misericordie cadaver tumultuandum sit? ibid. n. 13.

Officia super cadavera jam in Ecclesiam illata facere de juribus Parochialibus non est. ibid. n. 12.

FUR. FURTUM.

Fur quibus actionibus teneatur?
Vid. Actio.

Fur ad dupli penam, seu quadrupli, vel ad penam corporalem an simul, & quando teneatur? cog. 27. à num. 26. & cog. 26. à n. 11.

Vid. Actio, & Poena.

Furtum ex inventione rei penes aliquem, ab hoc esse commissum non probatur. cog. 25. n. 18.

Quando tanquam fur puniendus sit? ibid. à n. 6. & n. 16.

GABELLA.

Gabella de emptione ad mensuram, pondus, & numerum publicano debetur, qui tempore contractus fuerit, licet alius mensura tempore sit. cog. 11. n. 19.

GENUS.

Genus speciei praest. cog. 1. n. 34.
Speciei semper genus inest. ibid. n. 35.

Sed ubi genus est, non semper species

adeft. ibid. num. 35.

Genus perire nequit. cog. 11. n. 13.

GRADUS.

Proximiores magis dilecti à testatore sunt, & primò ad fideicommissum invitati. cog. 1. n. 57.

Vid. Fideicommissum.

GRAVAMEN.

Gravamini processus prius de ferendum est. cog. 59. n. 49.

GRAVATUS.

Gravatus ad eligendum de suo dare non censetur, nec liberalis est. cog. 1. num. 43. & 44.

Electum gravare nequit. ibid. n. 45.

Ita nominatus ad emphyteusim. ibid. num. 45.

Vid. Electio, & Emphyteusis.

HÆRES. HÆREDITAS.

Filius heres matris, ad reivindicandum praedium ab ea alienatum an admittendus sit? cog. 40. n. 7.

Heres, uti talis, in iudicium vocatus alios heredes manifestare debet. cog. 40. à num. 13.

Vid. Laudatio.

Hereditatis possessor ex ea aliquid vendens, an vero heredi teneatur proprio? cog. 30. n. 18. & seqq. ubi quid circa emptorem hereditatis?

Amissa hypothecaria actione, actio personalis remanet. d. cog. 49. n. 49.

Hypotheca solvitur, si creditor consensum rei alienationi praestet. ibid. n. 40.

An reviviscat, si iterum res ita alienata ad debitorem redeat? ibid. à num. 41.

An hypotheca per emptionem subhasta factam dissolvatur? cog. 50. per tot.

Obligatus Regi, & ejus patrimonio an in favorem alterius bona sua obligari,

ri, ac hypothecari possit? d. cog. 50. à num. 21.

HYPOTHECA.

Hypotheca onus reale est. cogit. 1. num. 24.

Ex ea actio in rem adversus quemcunque competit. ibid. n. 24.

An hypotheca detur circa prædium ex quo annua præstatio solvitur? d. cog. 1. n. 9.

An onus missarum? ibid.

An pro legatis competat? ibid. à n. 10. & n. 28.

An pro fructibus in singulos annos legatis? ibid. n. 15. & 16.

Hypotheca pro legatis à quo die incipiat? ibid. n. 18. & seqq.

Quæ bona comprehendat? ibid. n. 20.

An eam testator prohibere possit? ibid. n. 21.

Hypotheca pro legatis cæteris debilior est, cum inter hæredes dividetur pro virili. ibid. n. 22.

Quid quando testator eam expressè constituit? ibid. n. 23.

Legatario ex hypotheca actio adversus tertium competit? ibid. n. 25.

An excussio necessaria sit? Vid. Excussio.

Primus emptor ratione hypothecæ conventus adversus posteriores, àn regressum habeat? cogit. 19. à n. 19.

Actio hypothecaria realis est à pignoris conventionione descendens. cog. 49. n. 2. & cog. 50. n. 10.

In tertios possessores transit. d. cog. 49. n. 1. & 3.

Ut non transeat, remedium traditur. ibid. n. 4. & 15.

Hypothecæ jus quando in pretium rei transeat? ibid. n. 15. & 32. & seqq.

Efectus actionis hypothecariæ qualis sit? ibid. n. 50.

Hypotheca per pignorationem solvitur. d. cog. 49. n. 32.

Hypothecam renuntians, debitum renun-

tiare non videtur. ibid. n. 38.

INJURIA.

Injuria pro delicto habetur. cog. 6. num. 46.

Juris executio injuriam non continet. cog. 48. n. 27.

Jure suo utens vim, nec injuriam facit. ibid. n. 44.

Allegans verba contumeliosa in Judicio injuriam infert. cog. 6. n. 43. & cog. 7. per tot.

Qua pœna in injuriam hanc inferens puniendus sit?

Vid. Pœna.

Veritas convitij quando excuset? cog. 7. à n. 20.

Opponens adversus testes quando de injuria teneatur? ibid. n. 12. & seqq.

Servum aliquem esse asserens pro injuria tenetur. ibid. n. 23. & à n. 29.

Fidejussorem reprobans àn teneatur? ibid. à n. 24.

An opponens adversus electum? ibid. à n. 26.

Actum faciens necessitate compulsus injuriam non infert. ibid. n. 30. & seqq.

Actio in juriæ quo tempore præscribitur? ibid. n. 10.

Vid. Accusatio.

Vid. Introitus.

INSINUATIO.

Insinuatio, (ut ita ex communi usu loquar,) solum in donationibus simplicibus requiritur. cog. 15. n. 7.

Donatio impropria, seu ob causam, insinuatione non indiget. ibid. d. n. 7.

Nec nominatio ad emphyteusim. ibid. n. 13.

INHIBITIO.

Inhibitio à Judice facta debitori, ne creditor suo solvat, debitorem obligat, secus si à parte instrumento non ostenso. cog. 35. n. 7. & 9.

Vid.

Vid. Cautio, Sequestrum, & Sponsalia.

INSTITUTIO.

An alter alterius contemplatione hæres institui possit, & quid exinde? cog. 2. n. 15.

INSTRUMENTUM.

Instrumentum tantum inter ipsos contrahentes probat, eosque obligat. cog. 2. n. 41.

Scriptura publica illa est, cui de jure, vel consuetudine generali, vel speciali fides adhibetur. cog. 12. n. 10.

Instrumentum licet authenticum non probat, si originale petitum non ostendatur. ibid. n. 14.

Testificationes à libris proxenetæ cambiorum extractæ publicum instrumentum sunt. ibid. n. 9.

An instrumentum ad sui, vel suorum commodum tabellio conficere possit? ibid. n. 16.

Instrumenti exemplum, absque partis citatione confectum, non probat. cog. 13. n. 5.

Instrumentum exhibitum apud acta exhibens relinquere, scilicet, principale, non tenetur. ibid. n. 3.

Quomodo, & quando exhibenti instrumenta sua tradi debeant? ibid. per tot.

Qua forma exhibenda instrumenta sint? ibid. per totam. & Vid. Editio.

Debitor excussus àn instrumenta sua rei subhastatæ tradere teneatur? cog. 46. n. 5.

An venditor emptori? cog. 35. num. 13.

Vid. Laudatio, & Sequestrum.

INTERESSE.

Ex facto culpabili semper delinquens ad interesse tenetur. cog. 26. n. 72.

An adjudicari possit parti interesse civile, quin postuletur? d. cog. num. 47. & à n. 93.

Judex criminalis quando de interesse civili cognoscere possit? ibid. à n. 78.

Vid. Actio, & Judex, & Pretium.

INTERPRETATIO.

Interpretationi oratio adjutorium est. cog. 55. n. 21.

INTROITUS.

Introitus in alicujus domum quando puniatur, vel non casus querelæ, vel injuriæ sit? cog. 71. per tot.

INVENTA.

Inventis addere facile est. cog. 28. num. 17.

JUDEX.

Judex criminalis de civili questione cognoscere nequit. cog. 27. n. 4.

Processus tamen valet, si pars non opponat. ibid. n. 5.

Accessorie Judex criminalis de questione civili cognoscere potest. ibid. n. 6. & 23. & num. 15. 16. & 17.

De quo est exemplum accusatio furti. ibid. n. 7.

Judex utranque jurisdictionem habens, àn reum civiliter condemnare possit, eum à crimine absolvens? ibid. n. 37.

Vid. Absolutio.

Judex criminalis in appellationis gradu de questione civili cognoscere nequit. ibid. num. 40.

Judex apud nos nullitatibus spretis, attentaque veritate, judicare debet. ibid. n. 34. & 42. ubi intelligitur.

Secus si error circa actionem detur. cog. 28. n. 14.

Judex civilis quando de crimine incidenter cognoscere possit? cog. 27. n. 15. 16. & 17.

Vid. Interesse.

Judex vim non facit. cog. 48. n. 27.

Judici credendum est. cog. 45. n. 5. & 6.

Judex appellationis tantum de judicatis

tis à Judice inferiore cognosci potest.
cog. 69. n. 28.

Judex laicus de sponsalibus cognoscere potest. cog. 66. num. 17.

JUDEX DELEGATUS.

J *Udices delegati qui esse possint?* cog. 66. per tot.

JUDICIUM.

J *Udiciū particulare acquiescit, dum universale inest.* cog. 30. n. 17.

JUS.

A *De ea, quæ per rarò eveniunt, jura constitui non solent.* cog. 2. n. 83.

Juris correctio vitanda est. cog. 26. n. 53.

Jus salvum in sententia nec dat ne jus aufert. cog. 7. num. 51.

Quando jure salvo opus sit? ibid. à n. 50.

Vid. Lex, & Ordinatio.

Sermo de jure factus, de proprio nostro jure Regio, & non de jure communi intelligitur. cog. 71. n. 4.

JUS PATRONATUS.

I *N contractu, vel in testamento fieri potest.* cog. 2. n. 60.

Vid. Actus.

LAUDATIO, VULGO, AUTHORIA.

L *Audatio tantum in actione reali locum habet.* cog. 23. n. 1.

In personali denegatur. ibid. à num. 2. ubi ratio traditur.

Quomodo in actione personali admitti possit? ibid. à n. 21.

An in causa super servitute mota admittatur? ibid. à num. 36.

An in causa spoliij, possessionis vè? cog. 33. per tot.

An laudatione opus sit, si nulla defen-

sio competat? cog. 44.

An requiratur, si simul emptor, & venditor in eodem libello conveniantur? cog. 45. per tot.

De casibus, in quibus denuntiatione, seu laudatione opus non sit? cog. 46. per tot.

Ut laudatio fiat terminus assignari potest. cog. 34. num. 1.

Unicum tantum spatium esse debet, sed restitutionis virtute prorogari potest. ibid. n. 2. & 3.

Interim processus acquiescit. ibid. n. 4.

Quo in tempore laudatio fieri debeat, & an in appellationis gradu? cog. 43. per tot.

Laudatio personaliter fieri debet. cog. 36. num. 1.

Quid si laudandus dolo absit? ibid. n. 2.

Quid si non dolo absens sit? ibid. à n. 3.

Quid si extra Regnum absit? ibid. à n. 7.

Quid si minor laudandus sit? cog. 37. n. 1. & seqq.

Quid si plures tutores sint? ibid. n. 5. 6. & 7.

Quid si minor veniam ætatis habuerit? cog. 38.

An & quando hereditati jacenti denuntiandum sit? cog. 39.

An omnibus heredibus venditoris denuntiandum sit? cog. 40. à n. 1.

Quid si plures venditores fuerint, an omnibus denuntiandum sit? ibid. n. 9.

An, & quando emptor ad meliorationes defendendas, & consequendas venditorem laudare, seu in Judicium vocare debeat? cog. 47. à n. 24. & seqq.

Etiā in causa furti dum criminaliter agitur, laudationi locus non est. cog. 25. num. 3. & seqq. & n. 9.

An laudatio mediata, vel immediata fieri debeat? cog. 29. per tot.

Laudatio pro evictione per saltum fieri nequit. cog. 29. num. 4.

Laudatus alium laudare potest. ibid. n. 6.

Ultimus emptor tantum authorem suum laudare tenetur. ibid. num. 7.

Aliquando emptor authorem sui authorem laudare poterit. ibid. n. 8. 9. 14. & 15.

Legatarius àn authorem testatoris laudare possit? ibid. num. 12. & 13.

Venditio facta nomine alterius, iste laudandus est. ibid. n. 22.

Ad Judicium laudatus àn defensionem causæ suscipere possit, itaut reus principalis ab instantia absolvatur? cog. 30. per tot.

An defensionem causæ laudatus sumere teneatur? cog. 31. per tot. & cog. 35. num. 11.

An sufficiat laudatum de lite mota certum reddere, àn etiam ad defensionem causæ suscipiendam requiri? cog. 34. per tot.

An copia libelli laudato laudationis tempore mittenda sit? cog. 35. per tot.

Si ex pluribus hæredibus laudatis aliqui causæ defensionem suscipiant, alij verò non, omnes vincunt, vel victi evadunt, & adversus omnes emptor actionem habet? cog. 40. num. 2. & 3.

Ita quando plures venditores unius rei fuerint. ibid. n. 4.

Pro parte tantum aliqui ex hæredibus causæ defensionem suscipere non possunt, licet victi tantum pro parte hæreditaria teneantur? d. cog. 40. n. 3. & 5. & 6.

Et ita quando plures venditores unius rei fuerint. ibid. n. 4.

Si ex pluribus venditoribus quidam tantum laudati causam defenderint, omnes vincunt, sed si victi fuerint, ceteri non denunciati non vincuntur. ibid. n. 9.

An emptor adversus causam defendentes actionem insolidum habeat? Resolvitur facta differentia inter plures hæredes, & venditores. ibid. à n. 11. & seqq.

Quando aliquis ex laudatis cedere mavult, alius verò contendere, iste præfertur. cog. 41. n. 1.

Sed defendens victus solus expensas solvit, si vincat, omnes vincunt. ibid. n. 3. & 5.

Si omnes laudati cedere malint, adhuc emptor defendere potest, & victor

expensas repetit, secus si vincatur. ibid. n. 4.

Laudatio cujus expensis fieri debeat? latè cog. 42. per tot.

An sententia adversus emptorem lata in venditorem exequi possit? cog. 32. per tot.

LEGATUM.

Legata quando sub nomine proprio, vel appellativo relicta sint? cog. 19. n. 18.

Quando ratione famulatus relictum esse dicatur. ibid. n. 19. & 20.

Legatum de re aliena validum est. ibid. n. 27.

Legatum de re aliena famulo factum valet, sive legans sciat, vel ignoret rem alienam esse. ibid. n. 31.

Legatum de re communi quid contineat? ibid. num. 28. 29. 30. & 31.

Eligens, vel nominans tanquam ad id obligatus de suo legare non censetur. cog. 1. n. 43. & 45.

An pro legatis hypotheca competat? Vid. Hypotheca.

Legata revocari, adimi, ac transferri possunt. cog. 2. num. 72.

Et revocari possunt quin totum testamentum revocetur. ibid. n. 75. & 76.

Donatio, vel alienatio rei legata quando legati revocatio sit? ibid. n. 74.

De modis revocandi legata? ibid. n. 77.

Legatum arbitrio hæredis relictum quando utile, vel inutile sit? cog. 6. à num. 53.

Legatum relictum filiis, si patris sui morte, sui juris effecti fuerint, vel post mortem patris, quando debeatur? cog. 67. à num. 10.

Legatum relictum ad tempus perfectæ ætatis quando debeatur? ibid. num. 5. & à num. 29.

LEGITIMA.

Legitima filiis quonam jure debetur? cog. 48. num. 36.

Quoad quotam lucrum est. ibid. n. 39.

Parentes filiis legitimam relinquentes liberales existunt. cog. 75. n. 11.

LEX.

- L** *Ex verbis non imponitur. cog. 70. num. 18.*
Lex nihil superfluum in se, absque operandi ministerio continet. cog. 14. n. 2.
Lex pœnalis comprehensionem habet. cog. 17. n. 11. & cog. 12. n. 8.
Legum revocatio non præsumitur. cog. 65. n. 20.
Lex antiqua denuò compilata, uti antiqua habetur. cog. 48. n. 28.
Leges per leges alteras explicantur. cog. 18. n. 4.
Cui verba legis non conveniunt, nec ejus dispositio convenit. cog. 71. num. 8.
Lex nova, circa munus proxenetæ cambiorum, traditur. cog. 12. n. 1.
Lex nova in favorem Monetariorum transcribitur. cog. 65. n. 41.
Alia in favorem officialium, vulgò, da casa da Saude. ibid. n. 42.
Rescrita in favorem Exterorum in Regno degentium. d. cog. 65. à n. 4.
Leges Imperiales non uti leges, sed tanquam rationi proximæ observandæ sunt. cog. 9. num. 126.
Lex nova adversus matrimonium clandestinum contrahentes affertur. cog. 48. n. 6.
Lex super duobus officiis, àn eis unus uti possit? cog. 57. n. 4.

EX DIGESTO VETERI.

- L** *Sicut. 8. §. super vacuum. 5. ff. quibus modis pignus, vel hypotheca solvitur. cog. 49. à n. 42.*
L. cum quidam ff. de fid. instrum. cog. 13. à n. 10.
L. sed & si. §. item si rem. ff. petit. heredit. cog. 30. à n. 13.

EX INFORTIATO.

- L** *Qui concubinam. §. si hæres. ff. legat. 3. cog. 23. n. 26.*
L. fideicommiss. 11. ff. legat. 3. cog. 67. à num. 16.
L. si mulier. 22. ff. ad Trebel. cog. 67. à n. 16.
L. si ita. 15. ff. quando dies legat. cog. 67. à n. 16.

EX DIGESTO NOVO.

- L** *Interdum. §. qui furem. ff. de furtis, explicatur. cog. 27. num. 20. & seqq.*
L. itaque fullo. 12. §. sed & si. ff. eod. tit. cog. 26. à n. 5.

EX CODICE.

- L** *Unic. cod. quando civilis actio. cog. 26. per totam.*
L. final. cod. de remiss. pignor. cog. 49. à n. 42.
L. sicut periculum. cod. de act. empt. cog. 11. n. 22.
L. libera. cod. de sentent. & interloc. cog. 23. num. 27.
L. final. cod. de iis, qui veniam ætat. cog. 67. à num. 19.
L. Si quis conductionis. cod. locat. cog. 69. num. 14. & seqq.

DE JURE CANONICO.

- C** *Ap. ad nostram de reb. Ecclesie non alienandis. cog. 53. per tot.*
Cap. super eo 22. de testib. cog. 73. à n. 15.
Si dubium adsit àn res ad Judicium fam. eriscund. pertineat, vel non? Ordinario Judicio opus est. cog. 72. num. 24.
Vid. Lis.

LIBER.

- S** *Criptu dignum est illud, quod apud Jurisperitos dubitatum fuit. cog. 12. num. 4.*
Libri proxenetarum cambiorum publici sunt, super illis que examen fieri valet. cog. 12. n. 9. & per tot.

LIBERALITAS.

Actum necessarium faciens liberalis non est. cog. 1. num. 44.
Vid. Electio, Emphyteusis, & Legitima.

LIBELLUS.

Libellus in causa criminali primò ad pœnam porrigitur, secundò ad rem familiarem. cog. 27. n. 24.

Libellus, generalis esse non debet, nec incertus, sed clarus, atque certus. cog. 52. n. 2.

An generalis libellus vitietur? ibid. n. 3.

Crimina objiciens, quæ absque consocio committi non possunt, consocios pro palare tenetur. ibid. n. 6. 7. & 8. ubi exempla.

Vid. Reus.

Ad vindicandas pœnas ob alimenta non præstita, libello opus est. cog. 9. n. 256.

Ita ad vindicandas pœnas adversus spoliatores impositas. ibid. n. 257.

Quando pro alimentis agens libellum offerre teneatur? Vid. Alimenta.

LICITATIO.

Licitationi quousque locus sit? cog. 72. num. 43.

LIS.

Lites abbrevianda ac terminanda sunt. cog. 70. n. 2.

Litium expensis patrimonium exhauritur. ibid. n. 3.

Jus litigatoribus consulit quoad expensas. ibid. n. 4.

In causis parvis summatim procedi debet. ibid. n. 5.

Vid. Libellus, & Sententia.

LOCATIO.

Locatio in heredes transit. cog. 2. num. 56.

Quando operarum locatio? cog. 5. n. 4.

Locator operarum alios artifices adsumere potest, si personæ industria electa non sit. d. cog. 5. n. 2.

Industria personæ quando electa dicatur. ibid. n. 3.

Vid. Salarium.

Conductor locatori tenetur de aliis secum habitantibus. ibid. num. 46.

Secundus conductor non primo locatori, sed secundo sibi locanti tenetur. ibid. n. 47.

Locator operarum de damno ex culpa eorum, quorum utitur operat tenetur. ibid. n. 48.

Conductor, locatione finita prædium conductum restituere debet, questionem dominij allegare nequit, quibus pœnis subjiciatur, si rem non tradat, quibusque modis ad id obligari possit? cog. 69. per tot. ubi latè.

Vid. Opera, & Societas.

LOESIO.

Re apud emptorem furtivè perempta, venditor de læsione agere nequit, emptor vero potest, & quare? cog. 47. num. 4. 5. & 6.

Ita re evicta ex aliquo vitio penes venditorem jam existente. ibid. n. 7.

An pro fructibus competat re perempta? ibid. n. 14. & seqq.

Læsionis enormissimæ actio adversus tertium directè competit. ibid. n. 11.

An adversus primum emptorem agi possit? ibid. n. 13.

De probatione læsionis enormissimæ? ibid. n. 23.

Quæ læsio sit ea, de qua loquitur Ord. lib. 4. tit. 96. §. 18. & 19. cog. 72. n. 14. & seqq.

MAIORATUS.

Omnis maioratus fideicommissum est, sed non è contra. cog. 1. n. 35.

Maioratus fideicommissi respectu species est. ibid. n. 33.

Quibus conjecturis maioratus inducitur?

tur? cog. ibid. n. 4.

*An, & quando onus Missarum maiora-
tum inducat? ibid. n. 5.*

*Maioratus de omnibus bonis per viam
dotis factus, validus est. cog. 58. n. 25.*

*An in vinculi erectione jura veniant?
ibid. n. 18.*

MALITIA.

M *Alitjs via aperienda non est.
cog. 16. n. 59.*

Sed obviandum. ibid. n. 55.

Nec indulgendum. ibid. num. 57.

*Ex malitia sua, nec ex caliditate, vel
improbitate, actionem, vel commo-
dum quis reportare potest. ibid. n. 56.
58. & 60.*

MANDATUM.

M *Andatum mandantis gratia, &
aliena contrahi potest. cog. 5.
n. 42.*

*Mandatarius adversus mandantem ac-
tionem mandati habet, & actionem
negotiorum gestorum adversus eum,
quem aequè ac principaliter iuvavit.
ibid. n. 50. & 51. ubi declaratur. & n.
43. ubi exempla.*

MARITUS.

M *Aritus caput uxoris, ac domus
sua est. cog. 9. n. III.*

*Maritus pro uxore non tenetur. cog. 21.
per tot.*

Vid. Alimenta.

MATRIMONIUM.

M *Atrimonium contractus est. cog.
73. num. 13.*

*Matrimonium absque mutuo consensu
celebrari nequit. cog. 59. n. 19.*

Stupri infamiam tollit. ibid. n. 37.

Vid. Sponsalia, & Stuprum.

*Parentes filiis matrimonium impedire
nequeunt. cog. 48. num. 33.*

Qua forma, & quo in loco matrimo-

*nium antiquitus celebrari poterat?
ibid. n. 13.*

*Sponsi ipsi matrimonij Sacramenti Mi-
nistri sunt. ibid. n. 12.*

*Antiquitus eorum consensus tantum suf-
ficiens erat. ibid. d. num. 12.*

*Matrimonia clandestina jam jure anti-
quo illicita, valida tamen erant, etiam
Parocho non interveniente. ibid.
n. 10.*

*Sed quia multa mala proveniebant, pro-
hibita fuere, ut publicè celebraren-
tur decretum fuit. ibid. n. 14.*

*Et postea per Concilium Trident. ma-
trimonia clandestina irrita, ac nulla
in posterum judicata fuere. ibid. n. 15.*

*Ahuc tamen hodie aliqua matrimonia
clandestina valida sunt. ibid. n. 16.*

*Adversus ea matrimonia contrahentes
Lex nova lata fuit, quae refertur.
ibid. n. 6.*

*Quae Ordinationes in materia juri cano-
nico contrariae videantur. ibid. à n. 1.*

*De quo matrimonio Ord. lib. 5. tit. 22.
loquatur, & quomodo intelligatur?
d. cog. 48. per tot.*

*Bini, vel trini testes in matrimonio ad-
esse debent. ibid. n. 8.*

Ad idque cogi possunt. ibid. n. 9.

*Aliquandò matrimonium per minores
probationes probatur. cog. 73. n. 22.*

MELIORATIO.

A *N, & quando emptor, evicto præ-
dio, à venditore meliorationes
consequi possit? cog. 47. à n. 25. & seqq.
Meliorationes etiam minor solvere te-
netur. cog. 53. n. 34.*

MENSOR.

M *ensor à quibus salarium habere
debeat, & qua actione? cog. 5.
num. 20. 26. & seqq.*

MENS.

Q *uando potius mens, quàm verba
contractus attendi debeat, vel
non?*

*non? latè traditur cog. 55. per tot.
ubi multa circa mentem invenies.*

MERCATURA. MERCATOR.

Mercatura quid sit? quis de licentia Decurionum ea uti possit? cog. 57. num. 11.

Mercatura officium non est. d. cog. 57. n. 23.

An mercatura simul artif. & uti possit? ibid. à n. 3.

Mercator omnia ab artificibus facta vendere potest. ibid. num. 24. ubi exemplum. & ferè per totam.

Jus vendendi in tabernis unicuique non competit, uti ejus proprium. ibid. à n. 12.

Ad Decuriones spectat tabernas, & similia officia decretare. ibid. num. 14.

Jus vendendi de licentia Decurionum facultativum est, quod præscriptione privativè quoad alios acquiri nequit. ibid. n. 17.

Vid. Officium.

METUS.

Ad rem agens, se metum passum fuisse allegans, metum probare debet, sed à quo illatum fuisse probare necesse non est. cog. 28. n. 15. & 16.

MILITIA. MILITES.

Advocati à militia excusantur. cog. 6. num. 37.

Et eorum liberi. ibid. & num. 38.

An, & quando milites privilegio fori gaudeant? cog. 64. per tot.

An milites ad testimonium ferendum ab Judicibus cogi possint? ibid. num. 17.

MINUS.

V Id. Plus.

MISSA.

V Id. Onus.

MONETARIUS. MONETA.

Capitulum domus monetalis ex variis personis componitur. cog. 65. num. 13.

Monetariis, uti universis, ob laborem, & per contractum privilegia concessa fuere. ibid. num. 14. & seqq.

Eorum privilegia, nec revocari, nec renuntiaripossunt. ibid. à n. 18.

Privilegium monetariis concessum non præfertur miserabilibus personis concesso, sed inter eos actor forum rei sequitur. ibid. n. 27. & 28.

Et ita inter monetarios, & Germanos. ibid. n. 9. & seqq.

NUNTIATIO NOVI OPER.

Nuntiatio, seu novi Operis edictum ad quid introductum? cog. 18. num. 5.

Ad opera nondùm facta competit. ibid. n. 6.

Ad jam fabricata, interdicto quod vi, aut clam, utendum est.

Hoc remedium, seu edictum in rem scriptam dicitur. ibid. n. 11.

Ordinat. lib. 1. tit. 68. à §. 22. de hoc edicto agit. ibid. à n. 2.

Et in §. 25. de interdicto quod vi, aut clam agit. ibid. n. 8.

Ideo usque ad annum concedit. ibid. n. 9.

Sed actionem rei persecutoriam, ac civilem non denegat. ibid. n. 10.

Denegato edicto novi operis, confessoria, vel negatoria actione uti potest. ibid. n. 12.

Quæ ultra annum duratura? ibid. n. 13.

Quæ actio à jure nostro Regio non denegatur? ibid. n. 15.

Judicatum in materia traditur. ibid. num. 27.

Januarum apertio absque servitutis labe fieri nequit. ibid. n. 18.

Et fortiùs respectu loci Sacri, seu Ecclesiarum murorum. ibid. num. 19.

Licet janua in proprio pariete aperiat, si exinde adsit in Ecclesiam prof-

prospectus, adhuc non licet. ibid. n. 20. & seqq. ubi de hac materia.

NURUS.

In familiam soceri nurus de jure communi transibat. cog. 8. n. 9.
Vid. Alimenta.

OCCASIO.

Vid. *Damnum.*

OFFICIUM.

Judex officium suum impartiri non debet, nisi petenti. cog. 9. n. 46.
Sed in favorem alimentorum, etiam non petenti impartiri potest. ibid. n. 47.
Quando impartiri debeat? ibid. num. 48.
Judicis officium actionis defectum supplet. ibid. num. 75.
An, & quando duobus officiis quis uti possit? cog. 57. per tot. ubi exempla.
Officia duo habens utriusque salarium consequi debet. d. cog. 57. n. 9.
Plures artifices esse publice interest. ibid. n. 15.
Quid inter officium, & artificium, differentie sit? ibid. n. 18.

ONUS.

Prohibitio alienandi extra familiam onus reale inducit. c. 1. n. 61.
Vid. Alienatio, & Missa.
Res cum suo onere in tertium transit. cog. 49. n. 1.
Aliquando in rei pretium translata sunt. ibid. n. 15. & Vid. Hypotheca.
Onus Missarum an maioratum inducat? Vid. Maioratus.
An alienationem impedit? Vid. Alienatio.
Ut bona in divisa serventur, & tantum per estimationem dividantur, onus Missarum causa est. cog. 1. n. 31.
Vid. Hypotheca.

OPERA.

Operarum species explicatur. cog. 9. num. 91. & seqq.
An delegari, vel transmitti possint? ibid. n. 92. & seqq.
Operarum locator quibus modis alios ad opus perficiendum admitti possit? cog. 55. à n. 27.
Vid. Societas.

OPINIO.

Opinio sine lege sequitu digna non fit. cog. 3. num. 25.
Bartholi opinio sequenda est. cog. 2. n. 3.
Fontanell. de pact. clausul. 5. glol. 8. p. 7. à n. 41. intelligitur cog. 49. num. 28. & seqq.
Molina de primo genitis. lib. 2. cap. 4. n. 36. intelligitur. cog. 3. à n. 1.
Pegas tom. 2. cap. 19. forens. n. 113. cog. 13. num. 24.
Petrus Barbof. in l. si venditor. ff. de Jud. n. 106. & seqq. defenditur. cog. 30. à n. 14.

ORDINATIO.

Ordinationes nostrae nobis jus commune sunt, primum locum in consulendo, & judicando obtinentes, quibus aliquando omissis potius opinio Doctorum attenditur, quod ferendum non est. cog. 50. à num. 3. & cog. 9. n. 122.
Jus nostrum Regium unde collectum fuerit? cog. 9. n. 125.
Secundum jus Imperiale interpretandum, ampliandum, ac limitandum est. d. cog. 9. num. 123. & cog. 36. n. 4. & cog. 18. n. 3.
Sed prius Ordinationes ab ipsismet ampliationes, limitationes, ac interpretationes accipere debet. ibid. n. 124. d. cog. 9.
Ordinationes antiquae quo in tempore latae fuerunt? cog. 48. n. 21.
Ante concil. Tridentinum fuerunt. ibid. n. 22.
Ordinat. antiqua pro ratione allegari potest. cog. 72. num. 15.

annalis sit. ibid. num. 25.

Vid. Nuntiatio.

Actiones civiles ex delicto descendentes intra quod nam tempus præscribantur? cog. 59. n. 51.

PRÆSENTATIO.

P *Resentationes ad officia, & beneficia fructus præbendæ, & Canonicatus sunt. cog. 20. num. 7.*

Vid. Canonicus, & Turnus.

PRÆVARICATOR.

P *Revaricator undè, & quis dicatur. cog. 16. num. 9. & 10.*

Tripliciter prævaricator dicitur, & quomodò? ibid. n. 11. & seqq.

PRETIUM.

P *Retium justum esse debet. cog. 54. num. 13.*

Quando quis coactè vendit, pretium perperitum taxatur. ibid. n. 14.

Non tamen fidem de pretio habere cogitur. ibid. n. 11.

Vid. Concurfus, & Subhastatio.

Minor restitutus adversus contractum, pretium cum usuris restituere tenetur. cog. 53. n. 12.

PRINCEPS.

J *Usque situm auferre nequit. cog. 65. num. 37.*

PRIVATIO.

P *Rivatio habitum supponit. cog. 65. num. 24.*

PRIVILEGIUM.

O *Mne privilegium, salvo jure tertij concessum intelligitur. cog. 65. n. 34.*

Ex privilegio jus quæritur. ibid. n. 35.

Jusque quæsitum dicitur. ibid. n. 36.

Privilegij revocatio privilegium supponit. ibid. n. 25.

Privilegia nec confunduntur, nec revocantur, ex eo quod actor forum rei sequatur. ibid. n. 26.

Privilegium contra privilegium à loco habeat? ibid. n. 12.

Privilegia ob laborem concessa, nec tacite, nec expressè renunciari possunt. ibid. n. 16. & 17.

Nec ob laborem in publicum vertentem. ibid. n. 17.

Nec revocari possunt. ibid. n. 18.

Ita per contractum concessa, uti monetariis, revocari non possunt. ibid. n. 19.

Privilegia exteris concessa non præferuntur subditis concessis. ibid. n. 22.

Princeps privilegia subditis revocare potest, secus exteris concessa. ibid. n. 23.

Privilegium in odium retorqueri non debet. cog. 20. n. 10.

Vid. Advocatus, & Alimenta.

PROBATIO.

I *Ncausis super statu maior probatio requiritur. cog. 73. n. 18. & seqq.*

Vid. Testis.

Probatio facta absque partis citatione quid operatur. cog. 75. n. 9.

PROCURATOR.

P *Rocuratoris officium, lata sententia, cessat. cog. 24. n. 11.*

An citari possit? Vid. Citatio.

PROXENETA.

P *Roxenetæ officium apud Nos publicum est. cog. 5. n. 35.*

Proxenetæ officium sordidum, ac vile est. cog. 5. n. 28.

Ei salarium debetur. ibid. n. 29.

A quibus solvendum sit? ibid. n. 30.

Proxenetæ à Decurionibus eligendus, à Rege confirmandus est. ibid. n. 35.

Nobilis non est, eique filij naturales succedunt.

succedunt? d. cog. 5. num. 26.

Nemo id officium exercere potest, quin prius eligatur. ibid. n. 38.

Quantitas ejus salarij qualis esse debeat? ibid. n. 40. & 41.

Contractus absque proxeneta an validus, an nullus sit? ibid. n. 33. & n. 39. & subn. 41.

Proxeneta publicus officialis est, & liberum conficere debet. cog. 12. n. 12.

PROXIMUS.

V *Id. Gradus.*

QUALITAS.

Q *Valitas à lege requisita apparere debet. cog. 71. n. 14.*

QUERELA.

I *n quibus casibus querelae locus sit, vel non? cog. 71. per tot.*

RAPTUS.

R *aptus quid sit? cog. 60. n. 25. & 26.*

Stupri violenti species est. ibid. n. 28.

De testatur. ibid. n. 27.

Sine vi dari nequit. ibid. n. 29.

An vis ficta, vel interpretativa sufficiat? ibid. à num. 3.

Suasiones, & preces importunae circa raptum praesumuntur, quin probentur. ibid. n. 34.

Contrarium tamen probari potest. ibid.

An sponsus suam sponsam rapiens raptum committat? ibid. n. 35. & seqq.

An uxorem intra bimestre post matrimonium? ibid. n. 40. & seqq.

Quid si post raptum matrimonium sequatur? ibid. à n. 43. ubi an pena tollatur, vel minor esse debeat? & n. 24.

Quae Ordinationes de raptu apud Nos agant? ibid. n. 45.

RATIO.

U *bi eadem ratio concurrat, datur etiam eadem juris dispositio, quod non extensio, sed comprehensio est. cog. 60. n. 22.*

RECLAMATIO.

S *ponsalia ab impubere contracta reclamari possunt. cog. 68. num. 1. & seqq.*

Super reclamatione causa pendente, sequestro mulieris locus non est. ibid. n. 8. 9. & ferè per tot.

Legitima reclamatione sponsalium ad instar restitutionis in integrum est. ibid. n. 11.

Reclamationis causa probari debet. ibid. n. 4.

RESTITUTIO.

R *estitutiois verbum tum in sententiis, tum in legibus quid contineat? cog. 53. n. 13.*

Quid in causa vis, metus vè? ibid. n. 14.

Minor. 25. ann. laesus circa quoslibet actus restitutione gaudet. cog. 75. n. 4.

In non probando intentionem suam laesus dicitur, ac restituitur. ibid. n. 5.

Restitutio in integrum, causa cognita, conceditur. ibid. n. 7.

Etiam in causis lucrum afferentibus restitutioni locus est. ibid. n. 12.

An adversus libertatem? ibid. n. 15.

An adversus alium minorem, vel similem. d. cog. 75. per tot. & à n. 13.

Querela testamenti inofficiosi restitutionem non excludit. ibid. n. 10.

Mulier seipsam dotans an adversus dotem restituatur? cog. 58. n. 14.

Restitutio in integrum omnia ad antiquum statum reponit. cog. 53. n. 11.

Restitutio tantum ad id conceditur, in quo quis laesus est. ibid. n. 14.

Restitutio adversus rem judicatam, etiam post executionem peractam competit. ibid. n. 1.

An res una cum fructibus restituatur? Non ij ibid.

ibid. per tot. ubi multa de restitutione.
Restitutio in integrum viam executivam impedit. cog. 68. n. 12.

REUS.

Reus circa suas exceptiones actor dicitur. cog. 52. n. 4.
Suas exceptiones declarare tenetur. ibid. n. 5.

RITUALE.

Rituale quid sit, ejus dispositio an observanda? cog. 56. n. 18. & 19.

SALARIIUM.

Mater filio servienti illi salarium solvere tenetur. cog. 9. n. 138. & 139.

Vid. Filius.

Pupilli in domo tutorum servientes an salarium consequi debeant? ibid. n. 160

Coadjutoribus salarium a adjuto mandante solvi debet. cog. 5. n. 5.

Licet opus factum alteri profit. ibid. d. n. 5. & n. 6. ubi intelligitur.

Adfessori quis solvere salarium teneatur? d. cog. 5. à n. 7.

Arbitris quis? ibid. n. 14.

Pupilli magistro quis de salario teneatur? ibid. n. 43. & 44.

De salario Proxenetæ. Vid. Proxenetæ.

De salario mensuris. Vid. Mensuris.

Mandans quando de Salario teneatur, licet operis dominus non sit? ibid. n. 45. & seqq.

SAPIENTIA.

Sapientes ab errore se deviare debent. cog. 59. num. 33.

SCIENTIA.

Certus quando amplius certior fieri debeat, vel non? cog. 45. num. 7. & 8.

Consanguinei de parentella sua conscii

presumuntur. cog. 73. num. 9.

SCRIPTURA.

Quando inter socerum, & generum scriptura necessaria sit? cog. 8. n. 4. & seqq.

SECURITAS.

Ad securitatis chartam consequendam defensionis qualitas non est allegare, rem furtivam ab alio emptam fuisse. cog. 25. n. 21.

Securitas an pro stupro concedi possit, ac valeat, Senatus que Palatinus eam concedere valeat. cog. 59. à n. 20.

In civilibus securitatis charta non conceditur. ibid. n. 23.

SENTENTIA.

Senatus sententia quando jus ad similes causas inducat. cog. 65. à n. 29.

Ultra actoris petitionem sententia proferri nequit. cog. 22. n. 5.

Secundum petitionem interpretanda est. cog. 69. n. 21.

Omissum in sententia pro omisso habetur. ibid. n. 27.

Sententia dum per Cancellariam non transit, an probet exequi possit, ex ea vè exceptio rei judicatæ nascatur. cog. 70. à n. 7.

In quibus casibus sententia ex processu extrahi possit? cog. 70. per tot.

Sententia in absentem prolata quando ei præjudicet? cog. 36. à num. 9.

SEQUESTRUM.

Creditor debitorem sui debitoris impedire potest, ne solvat. cog. 23. n. 5. & cog. 35. n. 7. & 9. ubi an auctoritate propria fieri possit, opus vè instrumento sit?

Quæ inhibitio vim sequestri habet. ibid. n. 6. d. cog. 23.

Quid agere debeat iste debitor si à creditore

ditore suo conveniatur, & à Judice obligetur, & à appellare teneatur? *ibid.* à n. 7. & seqq.

Sequestrum à dominio, possessione vè non privat. *cog.* 21. num. 15.

Sequestrum de muliere factum ab obsequiis matrimonij maritum non privat. *ibid.* n. 14. & 15.

Vid. Inhibitio.

Sequestrum, seu exhibitio mulieris sponsalium causa factum, eam, ac suos infamat. *cog.* 68. n. 8.

An sequestro mulieris locus sit, si ipsa sponsalia reclamaverit? *ibid.* per tot.

Sequestro obretardatas divisiones quando locus sit? *cog.* 72. n. 3. & 45.

SERVITIA.

Servitia qualia esse debeant, ut digna remunerationis sint. *cog.* 19. n. 35.

SERVITUS.

Servitus non presumitur, sed res libera. *cog.* 18. n. 23.

Alienationis naturam sapit. *ibid.* n. 26.

Per contractum, vel in testamento constitui potest. *cog.* 2. num. 60.

Vid. Actus.

Servitutes rerum immobilium naturam sequuntur. *cog.* 23. n. 37.

In eis possessio tùm civilis, tùm naturalis datur. *ibid.* n. 38.

Pro eis actio in rem datur. *ibid.* n. 39.

An locus laudationi sit? *ibid.* à n. 36.

SOCIETAS.

Societas quid facti est, & ab allegante probanda? *cog.* 55. n. 57. & *cog.* 51. num. 11.

Juris gentium contractus est. *d. cog.* 55. n. 64.

Nominatus contractus. *ibid.* n. 65.

Citrò, ultròque obligatorius. *ibid.* n. 66.

Et bonæ fidei. *ibid.* num. 67.

Consensu perficitur. *ibid.* n. 68.

Absque eo tacito, vel expresso non con-

ficitur. *cog.* 51. num. 12.

Societas conventionalis alia expressa, alia tacita. *ibid.* n. 58. *d. cog.* 55.

Quæ expressa? *ibid.* n. 59.

Quæ tacita? *ibid.* n. 60.

Actus societatem inducentes quales esse debeant? *ibid.* *d. cog.* 55. n. 61. & seqq.

Alii excludentes? *cog.* 51. n. 19. & seqq.

Absque animo non contrahitur, sed tunc cum de ea contrahenda actum fuerit. *ibid.* num. 69. *d. cog.* 55.

Vel tacito consensu rebus in commune collatis. *ibid.* n. 70.

De natura societatis est, ut aliquid in commune conferatur. *ibid.* n. 71.

Societas donationis causa non contrahitur. *ibid.* n. 73.

Damnum, & lucrum commune esse debet. *ibid.* n. 75. & *cog.* 51. n. 10.

Et si aliter conventum semper societas valida manet. *d. cog.* 55. n. 76. ubi declaratur.

Si pro societate, & contra eam æquales conjecturæ adsint, societas excluditur. *ibid.* n. 77.

Quando sublocatio, vel admissio in socium contracta sit? *ibid.* à n. 78. & seqq.

Quibus modis operarum locator, seu conductor alios ad opus perficiendum, vel ad rem conductam admittere possit? *d. cog.* 55. à n. 27.

Societas ex observantia probatur, vel excluditur. *cog.* 51. n. 18.

Tacitè, vel expressè inter artifices fieri potest. *ibid.* n. 9.

Quando inter eos contracta dicatur? *ibid.* n. 21.

Vid. Testis, & Opera.

SOLUTIO.

Tardiùs solvens minus solvit. *cog.* 50. num. 15.

Creditore invito, debitum pro parte solvi nequit. *cog.* 51. n. 8.

Nemo iterum solvere tenetur. *cog.* 5. n. 53.

SPECIALITAS.

I Ntroduci nequit. cog. 26. n. 94.

SPONSALIA.

S Ponsalia contractus sunt. cog. 73. num. 12.

Sponsalium causa, status causa est. cog. 59. n. 38.

Gravissima causa est. ibid. & cog. 73. n. 18. & seqq.

Sponsalium obligatio inestimabilis est. ibid. num. 39.

Vid. Testis.

Sponsalium causa matrimonialis non est. cog. 66. n. 16.

Ad sponsalia certa etas à jure requiritur, quæ ab allegante probari debet. cog. 68. n. 14.

Ante eam etatem facta reclamari possunt. ibid. à num. 1.

Vid. Stuprum.

Sponsa dotem à Judice aestimatam recipiens sponsalia renuntiat. cog. 63. per tot.

Sponsalibus ligati ad matrimonium contrahendum cum effectu cogi possunt, à qua obligatione interesse solventes non liberantur. cog. 59. n. 34. & 39.

De sponsalibus tum in prima, tum in secunda instantia quis Judex competens sit? cog. 66. per tot.

Simulatè sponsalia promittens ad quid teneatur? cog. 59. n. 46. 54. & seqq.

Actio ex sponsalibus descendens quæ sit, quid in ea veniat? ibid. n. 64. & cog. 61. n. 15. & seqq.

Quibus pœnis sponsus sponsam in uxorem ducere compellendus sit? cog. 61. n. 5. & 6.

Differentia agendi ad sponsalia, & ad stuprum agendi. d. cog. 59. n. 44. & seqq.

Damna ob sponsalia non adimpleta coram quo Judice petenda? ibid. n. 55.

Inhibitio ne sponsus statum mutet dum pendet lis, quid operetur. cog. 61. n. 18.

In securitatem matrimonij contrahendi àn arrhæ intervenire debeant? d. cog. 61. à n. 7.

An pœna? ibid. à n. 8.

Matrimonia libera esse debent. ibid. n. 13.

STATUA.

A Bsq̄ue Principis permisso statua erigi nequit. cog. 5. n. 23.

Vid. Expensæ.

STATUS.

C Ælibatus status perfectior est, in eo que vivere beatius. cog. 73. n. 19.

In causis super statu maior probatio requiritur? ibid. num. 18. & seqq.

STIPULATIO.

S Tipulationis contractus non vitatur, si stipulatore discedente breviterque reverso, promissor respondeat. cog. 2. n. 54.

In stipulationibus benignior interpretatio facienda est. cog. 3. n. 12.

Vid. Electio.

Obrem non defensam stipulatio non committitur, quandiu extiterit qui defendat. cog. 41. n. 2.

STOLA.

Q Vid. Stola significet? cog. 56. n. 2. Signum jurisdictionis est. ibid. n. 3.

Infuneralibus, & similibus actibus ad Parochum privativè spectat. ibid. n. 4. 12. & seqq.

Parochus extra parochiam suam ea uti nequit. ibid. n. 25.

Capellanus S. Misericord. dum ad funus accedit, stola uti nequit. ibid. n. 26. & 27. ubi judicatum.

Vid. Capellanus, & Funus.

STUPRUM.

Q Vid. sit? cog. 59. num. 1. An publicum, vel privatum delictum?

lictum. ibid. num. 2. & seqq.

Vindicta publica in eo locum non habet. ibid. n. 5. & 6. 8. 9. ubi exempla. & Vid. Vindicta.

Stuprum absit, si subfide sponsalium committatur. cog. 63. n. 5.

Mulier agens pro stupro, sive ad dotem, sive ad sponsalia implenda semper ex eadem causa agit. ibid. n. 6.

An pro stupro simul, & sponsalibus agi possit? ibid. num. 8. & seqq.

Stuprum patiens absque patris consensu veniam dare potest. cog. 59. n. 6.

Virgo consentiens in stuprum agere pro eo nequit. ibid. n. 11. & seqq.

Semper virgo decepta praesumitur. ibid. n. 12.

Si copulam cum alio postea habeat, an agere possit, vel dotem petere? ibid. n. 8.

Ad quid stuprator teneatur? ibid. n. 13.

Matrimonium cum stuprum patiente, an hujus, vel stupratoris electionis sit? ibid. num. 17. & seqq.

Stuprum patienti quo in tempore dos tradenda? ibid. num. 30.

Pro stupro intra quodnam tempus agendum? ibid. num. 50. & seqq.

An à Senatu Palatino ad tempus restitui possit? ibid. num. 62.

Fam stuprata adversus alium pro stupro agere nequit. ibid. n. 53.

Stuprum quando à simplici fornicatione non differat. cog. 60. num. 15.

Actio ex stupro nata ad quid tendat? ibid. n. 19.

Stupri in famia per matrimonium tollitur. cog. 59. n. 37.

Vid. Carcer, Cautio, & Securitas, & Vindicta.

STYLUS.

Stylus quid sit? cog. 13. num. 20.

Qualis esse debeat? ibid. n. 21.

Stylus à jure nostre Regio approbatur. cog. 51. num. 2.

Stylus inter quosdam artifices intelligitur. ibid. n. 4. & seqq.

SUBHASTATIO.

*D*ominium tertij non aufert. cogit. 50.

Pretium subhastationis quando deponendum, quando verò ex sequenti tradendum, si alii concurrant? cog. 50. num. 14. & seqq. ubi quando subhastans deponere non teneatur?

SUBSCRIPTIO.

*V*id. Falsitas.

SUPERFLUITAS.

*V*itanda est. cog. 25. n. 2. Sed ob superfluitatem à natura rei recedi nequit. ibid. n. 11.

Aliquando in lege datur, ut ejus dispositio clarior fiat. ibid. n. 12. & 13.

In eo, quod claritatis gratia affertur, superfluitas absit. ibid. n. 14.

TERTIUS.

*D*e tertio in Judicium comparente admittendo, & an coram Judice primæ instantiæ admitti possit, appellatione coram superiore pendente? cog. 74. pert tot.

TESTAMENTUM.

*U*no contextu, nullo actu extraneo mixto, fieri debet. cog. 2. n. 20.

Sed diversis temporibus scribi potest, & testes, ac cætera solemnitates adhiberi possunt. ibid. n. 32.

Sed solemnitates eodem tempore simul adhibenda sunt. ibid. n. 44. & seqq.

Testamenti approbatio est apud Nos solemnitas, in qua testamentum nititur. ibid. n. 34.

Testamentum minus solemne servatur, si heres id adimplere promisit. ibid. n. 37.

Pluribus in una membrana testantibus

bus plura testamenta adsunt. ibid. num. 38.

Quo casu unica solemnitas sufficit. ibid. Testium rogatio ad testamentum quomodo facta dicatur? ibid. num. 47. & 48.

Testandi actus quando interruptus dicatur, vel non? ibid. n. 43. 44. 49. 50. 51. 52. & seqq.

Solemnitates testamenti de consuetudine mutari, vel remitti possunt. ibid. num. 57.

An Episcopus de bonis intuitu Ecclesie acquisitis testamentum facere possit, & legata relinquere? Vid. Episcopus. Mulier de bonis in dotem à se traditis testari potest. cog. 58. n. 13.

Vid. Donatio.

Beneficarij de consuetudine generaliter recepta de acquisitis beneficij intuitu testamentum facere possunt. cog. 19. n. 34.

TESTIS.

E *Dictum de testibus prohibitorium est. cog. 73. n. 4.*

Parentes in favorem filiorum testes esse non possunt. ibid. n. 5.

Ita omnes ascendentes in favorem descendentium. ibid. num. 6.

An ad etatem filiorum probandam admittantur? ibid. n. 20.

An ad sponsalia probanda? d. cog. 73. per tot.

Testes de societate tacita deponentes, etiam non interrogati, rationem reddere debent. cog. 51. n. 14. & seqq.

TITULUS.

T *Titulus invalidus per quod nam tempus confirmetur? cogit. 9. num. 41.*

TORTURA.

A *Dvocatus à torqueri possit? cog. 6. n. 15.*

TRANSACTIO.

A *N super alimentis transigi possit, vel ea renuntiari, vel similia? cog. 9. n. 162.*

TRANSMISSIO.

L *Egatum modale postquam dies cesserit ad heredes transmittitur. cog. 1. num. 79.*

TRACTATUS.

T *Ractatus contractum non probat. cog. 55. n. 80.*

Sed ex eo animus, & natura contractus subsequenti arguitur. ibid. n. 81.

TURNUS.

P *Resentationes simultaneæ per ordinem successivum, seu turnum inter compatronos dividi possunt. cog. 20. n. 2.*

Quo in casu unusquisque ut mandataris habetur, & presentatio ab eodem facta, uti ab omnibus gesta dicitur. ibid. n. 3.

Ut turnus constituatur, omnium consensus intervenire debet, prout etiam requiritur, ut dissolvatur. ibid. n. 5.

Neque post factum, restringi turnus potest. ibid. n. 6.

Jubilatus Canonicus, & divinis non interessens turno gaudet. ibid. n. 8. & seqq. ubi judicatum refertur.

Canonicus nondum Sacris initiatus gaudet etiam. ibid. n. 12.

TUTOR. TUTELA.

T *utori habenti tutor dari nequit. cog. 37. num. 8.*

Vid. Laudatio.

A tutela non excusatur aliàs excusandus, si testatori eam exercere promissit. cog. 2. n. 16.

Advocati à tutela excusantur. cog. 6. n. 34.

VER-

VERBA.

- V** *Erbum- appareo- quid significet?*
cog. 37. n. 9.
- Verbum- jeira- quid contineat?* cog. 55.
n. 23.
- Verbis injuriam irrogantibus quando
in articulis uti liceat?*
- Vid. Advocatus, & Injuria.*
- Verba futuri temporis, vel modi impe-
rativi dispositionem inducunt.* cog.
n. 52.
- Verba futuri in futurum dispositionem
conferunt.* cog. 7. n. 1.
- Verba in dubio naturaliter interpretan-
da sunt.* cog. 67. n. 4.
- Maximè in pœnalibus.* cog. 6. num. 52.
- Si propriè accipi non possint, improprie
sumenda sunt.* cog. 55. n. 14.
- Dubia in favorabiliorem, & minus
præjudiciale partem interpretan-
da sunt.* ibid. n. 18.
- Juxta morem Regionis interpretanda.*
ibid. n. 24.
- Verba cavillanda non sunt.* ibid. n. 28.
- Contractus verba diligenter ponderan-
da.* ibid. n. 22.
- Ex verbis mens colligitur.* ibid. à n. 38.
- A verbis contractus substantia pendet.*
ibid. num. 45.
- Ita ultima voluntas.* ibid. n. 46.
- Et omnis dispositio.* ibid. n. 47.
- An verba, vel potius mens attendenda.*
d. cog. 55. per tot.

VERITAS.

- V** *eritas potius quàm scriptura at-
tendenda est.* cog. 55. n. 49.

VESTIS.

- V** *estes pretiosæ quæ dicantur, quæ
festivæ, quæ quotidianæ, & quæ
in legato veniant?* cog. 19. à n. 37.
- Vid. Episcopus.*

VICARIUS.

- V** *icarii Episcopi, vel Capituli,
de quibus causis tanquàm Judi-
ces delegati cognoscere possint, vel non?*
cog. 66. per tot.

VINDICTA.

- V** *indicta multifariè accipitur.*
cog. 60. num. 1.
- Vindicta publica quid sit, unde prove-
niat.* ibid. num. 5. 6. & 8.
- An vindictæ publicæ locus sit in crimine
stupri?* num. 10. 12. 17. & seqq. & *Vid.*
Stuprum.
- Pace facta cum offenso adhuc vendicta
publica superest, excepto adulterio, &
stupro.* ibid. num. 11. & seqq.

VIOLENTIA.

- Q** *uando aliquid cum violentia, vel
sine illa factum dicatur?* cog. 71.
num. 7.

VIRGINITAS.

- V** *irginitas semel ammissa amplius
non acquiritur.* cog. 59. n. 28.
- Castitas in fœminis maximè desidera-
tur.* ibid. n. 59.
- Omnium rerum castitas pretiosissima est.*
ibid.

UNIVERSITAS.

- M** *aior pars universitatis, seu Col-
legij quando ceteris præjudi-
cium afferre possit?* cog. 57. n. 13.

VOLUNTAS.

- V** *oluntas magis, quam verba ins-
pici debet.* cog. 55. n. 48.
- Ubi verba clara sunt, voluntatis dispu-
tatio cessat.* ibid. n. 50.
- Voluntas expressa, vel tacita ex præ-
sumptionibus elicitâ sufficit.* ibid. n. 55.
- Aliquæ voluntatis conjecturæ?* ibid. n.
56. & à n. 72.

*Ultima voluntas usque ad ultimum vi-
ta spiritum revocabilis est. cog. 2.
num. 71.*

*muni dimidiam ususfructus partem
retinebat, secus de jure nostro. cog. 9.
n. 119. & 120.*

USUSFRUCTUS.

UXOR.

I*N testamento, vel per contractum
constitui potest. cog. 2. n. 61.
Vid. Actus.
Pater filium emancipans de jure com-*

Q*uando contrahere, quandoque in
Judicio esse possit, absque viri
consensu, an ab eo divertere possit, &
similia. Vid. cog. 21. per tot.*

F I M.

M
...

V
...

V
...

Pag. N. seu col. Regul. Errata. Corectiones, seu Supplementa.

I	6	2	pars.	parte.	
o	9	3	præstatio.	præstatione.	
2	50	I	deferit.	defecerit.	
3	I	4	Elvensi.	Helvensi.	licet
	I	14	athe.	atè.	alijEl-
5	8	2	imposita	imposita.	benfis,
6	col. I. I.	I	et ex.	dele hæc verba.	alijEl-
		18	nanque.	namque.	vensis
9	26	12	post Sanfelic. decel. 204. à n. 8.	Supple. paren-	nomi-
			<i>thesim</i> , quæ post verbum-	Canonico-	ne utâ-
10	40	9	testatores.	testatoris.	tua :
12	52	3	nanque.	namque. & ita multories corrige.	Ita
		18	que	qua.	apud
13	57	8	nanque.	namque.	Nos
16	col. I	I	post verbum <i>fideicommissio</i> .	Supple. capere.	diver-
	73	6	virilis.	viriles.	simo
	78	9	a vers. unde	Authoris verba sunt.	de in-
19	11	I	electio.	electio.	venie-
	20	3	potest.	debet.	tur.
23	19	7	in sententia.	dele verbum <i>in</i> .	
35	30	4	àprobetur.	approbetur.	
29	63	2	post §. 4.	supple. <i>disponit</i> .	
30	69	11	habeat.	habeant.	
31	76	2	arbitramus.	arbitramur.	
33	90	9	para	porà	
34	col. I	4	nominatio.	nominato.	
	10	I	electis.	electio.	
	12	2	istrepreatio.	interpretatio.	
35	9	7	contineat.	contineat.	
36	col. I	2	voluntatem.	voluntatem.	
	d. colon.	5	habet.	habente.	
	12.	4	fit.	fit.	
43	24	4	nominaciones.	nominationis.	
	28	4	invitari.	invitati.	
48	11	8	et.	dele.	
52	49	5	naturæ.	nautæ.	
53	55	9	iple.	dele.	
	56	3	quintum.	quintum.	
54	29	3		supple. <i>non</i> .	
	33	I	curia.	curiam.	
	d.	3	..	supple. <i>in curia convenire non possunt</i> .	
57	20	3	gaudeant.	gaudeant.	
	23	3	dicat.	dicant.	
59	41	4	Simplicitaris.	Simplicitatis.	
60	45	I	post verbum <i>gravaminis</i> .	supple <i>parenthesim</i> us-	
				que ad verbum. n. 10.	
61	col. I	2	competere.	committi.	
63	4	I	se.	sed.	
	24	I	fideijussorem.	fidejussorem.	

	38	1	Hæres.	Hæredes.
65	13	3	ut.	aut.
67	col. 1	4	viri.	veri.
	24	5	fideiussorem.	fideiussorem.
68	25	8	idem.	idem.
	26	8	Summorū Pontificum.	Summos Pontifices.
69	33	5	datus.	ductus.
	35	5	licet.	licet.
71	46	6	jus.	ejus.
74	5	2	focrum.	focerum.
75	col. 1	1	contempletur.	contemplantur.
77	28	1	volantatis.	voluntatis.
78	46	1	impartiri.	impertiri. & sic n. 48.
79	121	1	quam.	quàm.
	134	1	latini.	latinè.
86	46	3	impartire.	impertiri.
	47	3	impartire.	impertiri.
	48	2	imparti.	impertiri.
87	49	3	impartire.	impertiri.
	51	4	sunt.	sint.
89	59	2	nequent.	nequeunt.
	60	6	præjudicalem.	per judicalem.
90	65	4	sevitas.	sævitas.
	67	2	..	supple. esse.
93	81	5 & 6.	aliment valid.	mendicantib. valid.
	84	7	prætio.	pretio.
94	col. 2	22	si.	si.
		23	prætium.	prétium.
		25	idem.	idem.
		35	idem.	idem.
95	87	4	prætio.	pretio.
		8	custodiri.	custodiri.
97	94	4	illuis.	illius.
105	134	13	regulæ.	deregula.
106	139	4	prætio.	pretio.
107	col. 2	7	reducta.	inducta.
110	col. 2	16	administranda.	administrandæ.
		18	qualia.	quales.
		34	prætium.	pretium.
111	167	2	nuc.	si vè.
113	176	5	etiam.	etiam.
	182	3	probationem.	prohibitionem.
114	187	2	alimentis futuris.	alimenta futura.
	190	5	præstant.	præstita.
116	198 col. 2.	17	quod.	quorum.
		18	..	supple. contra.
118	210	8	nascantur.	nasci.
118	215	3	vade.	inde.
119	221	6	hilluone.	belluone.

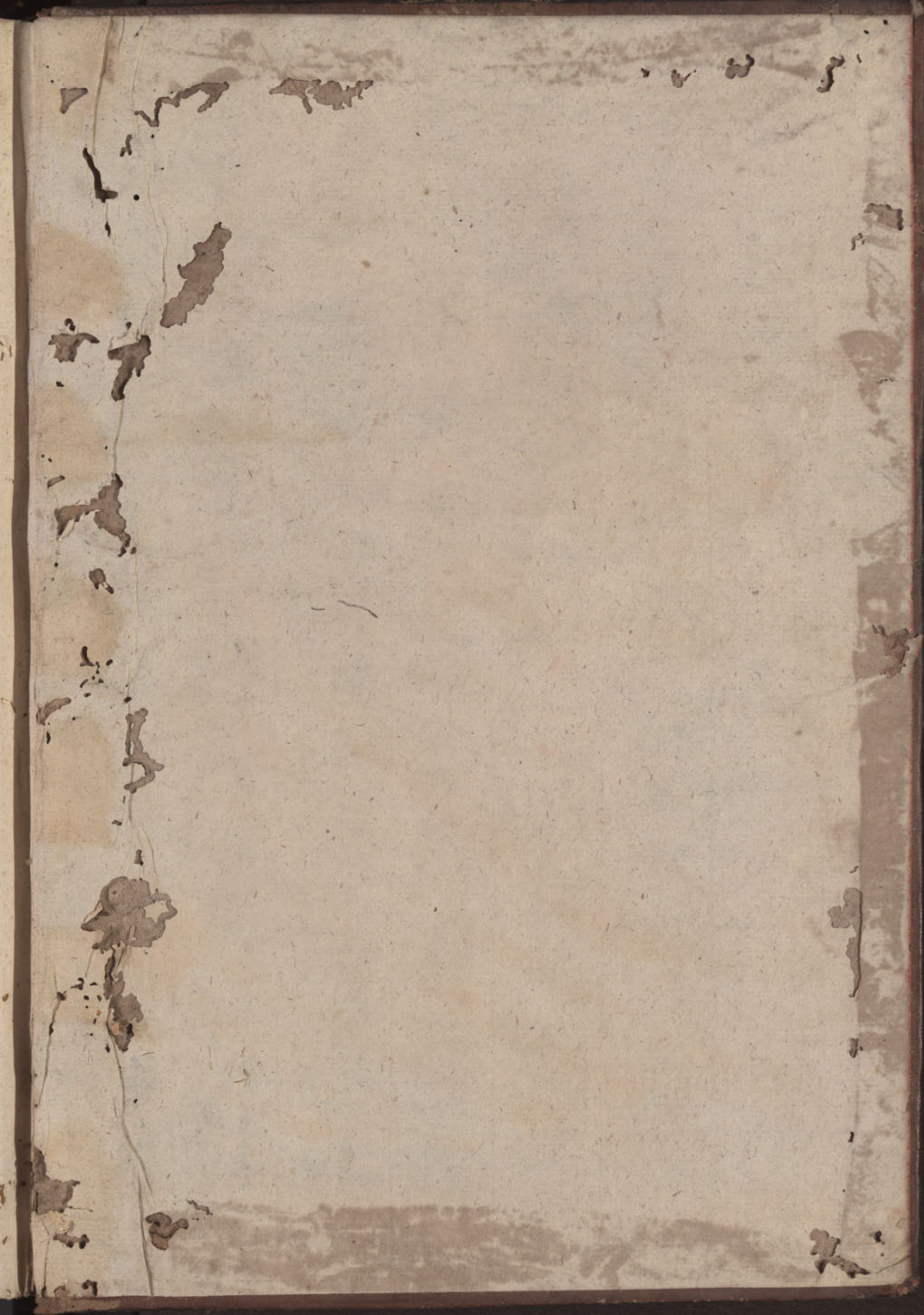
121	237	6	prætio.	pretio.
122	242	8	deligentior.	diligentior.
124	249	2	tum.	tunc.
126	256	1	adonatae.	adnotae.
127	1	7	hanc.	hunc.
130	5	3	acti.	aucti.
132	20	24	argumentum.	augmentum.
133	21	5	cum.	eum.
142	22	9	poteret.	poterit.
146	10	3	libertatis.	liberalitatis.
155	49	28	dictorium.	dictorum.
162	19	1	fortium.	fortius.
	col. 2	5	di.	dici.
	3	1	interpretrari.	interpretari.
168	11	4	necessitatem.	necessitatem.
171	29	14	tennitis.	tenuitatis.
177	col. 1	13	tanetur.	tenetur.
	3	2	uxori.	uxori.
178	15	3	dominis.	dominij.
179	20	3	excommunicatio.	communicatio.
	22	5	deberi.	haberi.
183	31	2	regressum.	regressus.
	1	16	principio.	principio.
184	16	1	aquiratur.	acquiratur.
185	26	3	rikti.	ni.
	27	7	vindicantis.	vindicantem.
189	5	1	fit.	fed.
	23	2	promittitur.	promittitur.
193	25	1	comulari.	cumulari.
	26	1	comulanda.	cumulanda.
195	col. 1	19	actus.	actu.
196	7	4	intensit.	interfit.
198	col. 1	6	commulative.	cumulative.
202	46	4	crimivaliter.	criminaliter.
204	52	1	supositis.	suppositis.
205	58	6	ac.	dele.
206	66	4	post verbum. posse.	supple. si.
215	9	2	defretum	defectum.
	15	1	incendi.	incidenti.
219	15	3	cum.	eum.
	17	2	incidendi.	incidens.
	19	2	renet.	tenet.
223	42	7	solemnitatis.	solemnitates.
224	14	1	actorem.	actionem.
227	10	1	tentatur.	teneatur.
	12	2	Laudari.	Laudare.
232	10	2	Vid.	Ordin.
234	11	3	transferatur.	transferatur.
	12	20	sequitur.	consequitur.

13	3	transferre.	transferre.	
16	5	post verb. <i>difficilem.</i>	supple <i>facilem.</i>	
335 19	2	prætio.	pretio.	
19	5	post dict. <i>cum.</i>	supple. <i>non.</i>	
237 2	2	divisionib.	evictionib.	
239 2	2	distiguendum.	distinguendum.	
240 3	1	litandum.	limitandum.	
240 7	4	post. n. 18. usque 21.	supple. <i>parenthesim.</i>	
7	5	Bald.	Barbof.	
248 col. 2	5	vincunt.	vincuntur.	
	8	Judium.	Judicium.	
249 8	14	æquis.	æquiùs.	
251 8	2	aliquod	aliquem.	
252 3	4	seculari.	seculare.	
253 8	3	aliquod.	aliquem.	
259 col. 1. n. 15.	2 & 3.	post verb. §.	supple. 14.	
260 1	5	vinctum.	vinetum.	
262 14	6	competerat.	competeret.	
267 21	1	antiquè.	antiquæ.	
273 28	11	latata.	lata.	
268 3	3	legisator.	legislator.	
6	7	ad.	ab.	
6	7	scribam.	scriba.	
280 17	2	consensu.	concurfu.	licet
	4	nostra.	nostro.	cre-
283 38	2	juri.	jus.	bro
285 45	1	quæ.	qua.	apud
46	14	ita.	ita.	DD.
50	5	venditionibus.	evictionibus.	renū-
286 51	15	salvo.	salva.	tio da-
287 19	1	dominum.	dominium.	tivo
292 8	2	post verbum. solvi.	supple. non.	gau-
12	1	tacitus- expressus.	tacito- expresso.	deat,
1	3	alteros.	alteros.	hoc
294 9	7	expressæ.	expresse.	minus
296 1	7	Ergo.	Ego.	latine
3	5	repellante.	repellente.	puto,
6	11	defecerunt.	deferunt.	& si in
299 15	7	restitueret.	restituere.	hunc
302 29	4	inques.	inquies.	errorē
303 34	2	meliora.	meliorata.	aliquā-
305 10	6	seculari.	seculari.	do la-
309 1	4	expressit.	expressit.	ptum
4	6	latini.	latine.	me in-
310 11	6	ergo.	Ego.	vene-
312 col. 1	7	probatur.	probabatur.	ris, be-
319 76	9	por verb. <i>puto.</i>	supple- 51.	nigne
321 85	1	concludi.	conclusi.	corri-
	5	cedantur.	sedantur.	ge.

Pag. N. seu col. Regul. Errata Corectiones, seu Supplementa

322	I	8	Elbensis.	Helvensis.
324	19	6	funt.	dele.
332	10	7	illi debetur.	illi debatur,
	12	6	locrum.	locum.
340	col. I	2	quia.	qui.
341	col. 2	3	attendendi.	attendi.
342	45	II	contrahi.	contrahendi.
344	55	2	dispositione.	de satisfactione.
347	col. 2	26	induxir.	induxit.
348	61	2	statutum.	statum.
358	col. 2	7	practicatam.	practicam.
359	6	2	qua.	que.
369	14	II	matricolati.	matricularij
		14	conductionis.	conductiones.
370	17	21	erais.	ereis.
371	19	6	o concelho.	no concelho.
	col. 2	27	iib.	lib.
372	8	2	colata.	eo lata.
378	16	3	expresse.	expresse.
379	21	5	mayor.	maior.
388	5	2	expedita.	expeditæ.
		II	supercedere.	supercedi.
389	3	2	Episcopi.	Episcopis.
	7	9	impartiri.	impertiri.
390	II	9	practicatum.	practicum.
391	16	7	agit.	agitur.
392	20	penul.	ta.	ita.
	10	3	habeatur.	debeatur.
395	8	13	reverentiæ.	reverentia.
398	24	5	eundem.	eundum.
399	28	9	resolutio.	solutio.
407	18	2	evacitationis.	evacuationis.
411	4	I	litigatoribut.	litigatoribus.
412	7	I	dibeudum.	dicendum.
435	17	I	causa pia.	causam piam.

13	1	Helveticus	8	1	132
14	2	Dele	6	12	133
15	3	illi debitor	7	10	134
16	4	locum	6	12	135
17	5	attendi	3	140 col. 1	136
18	6	conturbandi	11	141 col. 2	137
19	7	de satisfactione	11	142	138
20	8	induxit	16	143 col. 2	139
21	9	latum	2	144	140
22	10	practicam	7	145 col. 2	141
23	11	que	2	146	142
24	12	interlocutori	11	147	143
25	13	condictiones	11	148	144
26	14	etiam	21	149	145
27	15	in collectio	6	150	146
28	16	liber	27	151 col. 2	147
29	17	colaris	2	152	148
30	18	explicite	4	153	149
31	19	major	2	154	150
32	20	explicite	2	155	151
33	21	apertiores	11	156	152
34	22	Episcopi	2	157	153
35	23	impetratio	9	158	154
36	24	practiam	9	159	155
37	25	sign. O. M. B. N. sign.	7	160	156
38	26	in	7	161	157
39	27	debetur	3	162	158
40	28	reverentia	13	163	159
41	29	enduram	3	164	160
42	30	solus	9	165	161
43	31	evacuatio	2	166	162
44	32	interlocutori	1	167	163
45	33	etiam	1	168	164
46	34	causam piam	7	169	165
47	35	ego	7	170	166
48	36	interlocutori	3	171	167
49	37	interlocutori	11	172	168
50	38	interlocutori	7	173	169
51	39	interlocutori	4	174	170
52	40	interlocutori	2	175	171
53	41	interlocutori	2	176	172
54	42	interlocutori	6	177	173
55	43	interlocutori	4	178	174
56	44	interlocutori	4	179	175
57	45	interlocutori	6	180	176
58	46	interlocutori	6	181	177
59	47	interlocutori	7	182 col. 1	178
60	48	interlocutori	9	183	179
61	49	interlocutori	1	184	180
62	50	interlocutori	5	185	181

SOLANI
A. VALLE
JURIDICA

Casa
G. B.